

J. STALINAS DUMIA AMERIKIEČIAMS AKIS

Baltų tragedija lenkų poeto akimis

A. MORKUS, "Naujienu" korespondentas Paryžiu

Ziomo lenkų poeto Czeslaw Milosz dėka Lietuvos ir, apskritai, baltų problema vakarų Europos periodikoje š. m. pradžioje buvo virtusi vienu centriniu objektu. Kaip žinome, Cz. Milosz praėjusiais metais atsiskakė gerai apmokamos lenkų kultūrinio attache vietos Vašingtone ir, nutraukęs ryšius su Varšuvos vyriausybe, apsigyveno Paryžiuje. Čia jis nuolatos bendradarbiauja vad. "Kultūros Laisvės Kongreso" leidžiamame mėnesiniame žurnale "Preuves" (Irodymai), kuris apjungia prieš betkokį minties totalizmą nusi...

gai, žodžio menininkas, nustodamas jį suprantančių žmonių. Jeigu jis būtų likęs Lenkijoje ir "nematęs" neteisybės, jis būtų naudojėsis visais laimę teikiančiais patogumais. Bet grįsti savo laimę kitų nelaimėmis, tai didžioji laimė, kurios jis nepavydi savo draugams — tiems menininkams ir intelektualams, kurie likę krašte gyvena prabandgoje, bet kurių vieni įsakymo, o kiti to "istorinio būtinumo" idėjos apkvaišinti skuba užmerkti akis prieš tikrovę ir sutinka prievartautjami. Jeigu šiandien tam tikrų rezultatų pasiekta socialinėje, individo laisvės, humaniško ir kt. srityse, tai tik todėl, kad visais laikais atsiradavę žmonių, kurie išdrįsdavę prabilti prieš neteisybę. Prileisdamas, kad jis taip pat gali klysti, Milosz'as laiko save teisingesniu už tuos, kurie vienu užsimojimu, vienu tikėjimu į tam tikrą "būtinumą", sakosi išsiaiškinę viską. Lietuviams gresia prūsų likimas

Kadangi tiek toje knygoje, tiek paskutiniuose Cz. Milosz'o straipsniuose apie baltus (žiūr. š. m. vasario mėn. "Der Monat" ir "Preuves") tiesiogiai ir labai aštriai iškeliamas mūsų tautos likimas, tai ta proga noriu patiekti bent pagrįdines Cz. Milosz'o mintis, kurios, kaip minėjau, vakarų Europoje susilaukė didelio atgarsio.

Prieš religinį ir politinį genocidą

Dėl pasitraukimo Varšuvos vyriausybės apšauktas "išdaviuku", o dėl savo apolitiškumo reakcinės lenkų emigracijos — "bolševikų agentu", šis lenkų poetas stato principinį klausimą: ar galima leisti aukoti milijonus žmonių, ar galima leisti aukoti ištisas tautas su jų kultūra ir tradicijomis kokios nors, kad ir kilniausios, kad ir žadančios tikrą rojų (nesvarbu, dangišką ar žemišką) idėjos sąskaiton? Analogiją dabartiniams bolševikų žiaurumams, kurių pasekoje išnyko Krymo totorių tauta, Pavolgės vokiečių kolonija ir, kurie graso mirtimi baltų tautoms, autoriui suranda krikščionybės ekspansijoje.

Jo žodžiais, mūsų su pasididžiuavimu akcentuojama vad. "krikščioniškoji" kultūra ant nekaltųjų kraujo yra išaugusi. Senąją Inkos tautą ir kultūrą brutališkiausiu būdu nuo žemės veido nušlavė ispaniškai kalbantieji kryžiaus-nešėjai, o taikiai prūsų tautą — vokiškai kalbantieji Jėzaus mokiniai. Metodai tie patys, tik pirmu atveju buvo žudoma ir naikinama Dievo vardu, o dabar — "istorinio būtinumo" vardu.

Šiandien esą būtų jau beprasmiška sielvartauti dėl išžudytųjų karabių ar prūsų kančių, nes tautų tautų nieks neprikels, bet kai čia pat pašonėje tokiomis pat priemonėmis statoma ir plečiama nauja kultūra, joks garbinimas žmogus, kurio sąžinė dar sugeba išsiveržti iš nužmoginamųjų idėjų, evangelijų ir dialektikų tinklo, negali tylėti. Poetas prisipažįsta, kad nutraukdamas ryšius su kraštu, prarado viską, kaip viską praranda ir kiekvienas, o ypatin-

Vakarų komunistų vaikiškumas

Labai įdomūs Milosz'o išvėdžiojimai apie skirtumą tarp vakarų komunistų, kurie yra pasidarę komunistais iš idealizmo ir rytų komunistų, kurie, kaip taisyklė, už savęs turi paprastai trijų metų koncentracinę stovyklą ir sovietišką dresūrą. Ir vieni ir kiti iš pažiūros kalba (Tęsinys 8-ame pusl.)



Senatorius Robert Kerr (kairėje) sveikinasi su p-ia Truman (ji nėra prezidento giminitė). Sen. Kerr yra vienas iš kandidatų į JAV prezidentus. Išpiršti kandidatų jis bando demokratams.

Italijos - Jugoslavijos ginčas dėl Triesto sunkiai išsprendžiamas

Atmetinėja vieni kitų planus ir siūlymus

ROMA. — Nesiliaujančios demonstracijos Italijos miestuose bus paskatinę Vakarų sąjungininkus sušaukti Triesto klausimų konferenciją Londone.

Bet pirm negu konferencija prasidėjo, Jugoslavija pakartotinai įspėjo Vakarų sąjungininkus, kad problemos sprendimas pagal Italijos norus yra iš anksto pasmerktas nepasisekimui.

Itlija Triesto valdyme

Italų kraštutinių elementų (fašistų ir komunistų) demonstrantai reikalauja perleisti visą Triestą vienos Italijos valdymui. Tokiu reikalavimu kenkiama Vakarų sąjungininkams, tokie šūkių yra girdimi Maskvos, nes tuo pat neruojamasi ir Jugoslavijos diktatorius Tito, Kominformo atskalūnas.

Italijos vyriausybė iš pradžių tiek daug neužsitraško. Ji šiuo metu reikalauja įsileisti į didžiosios Triesto teritorijos (su pačiu uostamiesčiu) valdymą. Ji mano, kad Vakarų sąjungininkai (Amerika, Anglija, Prancūzija) galėtų su tuo sutikti, nes tai dar nereikėtų Triesto užleisti Italijai, bet būtų šio toks Italijos vyriausybės laimėjimas, kuris sustiprintų vyriausybės padėtį prieš kraštutinius tautos elementus.

Triestas — laisvas miestas?

Jugoslavijos užsienio reikalų ministeris ir pats premieras Tito parlamente griežtai pasisakė prieš tokius Italijos planus, nežiūrind, kad Jugoslavija mažąją Triesto dalį (zoną B, be Triesto miesto) valdo viena pati.

Tito sako, nuo Italijos laikymo Triesto atžvilgiu pareina šiuo dviejų tautų ateities santykiais: jos gali pasidaryti draugai arba priešai. Jis pakartojo savo senesnių pasiūlymą — pavertti Triestą laisvu miestu, kurį valdytų po tris metus tai italy, tai jugoslavų gubernatorių, o didžiuosius ginčus spręstų JT Saugumo Taryba.

Abu Vakarų sąjungininkai Amerikai, Anglijai ir Prancūzijai dabar tenka paboti abiejų valstybių reikalavimus. Nes Ita-

Vėliausios Žinios

Amerikos politika dėl tautinės Kinijos armijos panaudojimo prieš komunistus yra visiskai pasikeitusi. Laivyno sekretorius Kimball, esąs Tokijų, paklaustas, ką Amerikos laivynas darytų, jeigu tautinės Kinijos armija būtų komunistinę Kiniją, atsakė, kad jie, amerikiečiai, tik džiugtųsi.

Grontone, Conn. Amerikos laivynui buvo pastatytas naujas povandeninis laivas, kuris savo įrengimais, greičiu ir kovos galia praneša visus ligi šiol pastatytus povandeninius laivus, įskaitant ir sovietų "Snoerkel" tipo povandeninius.

Trentone, N. J. užsibarikadavę 29 kaliniai, visi dideli nusikaltėliai, po 45 valandų kovos su sargais, išalkę ir permirkę nuo švirškiamo vandens, pasidavė kalėjimo vyresnybei.

Amerikietis Raymond Lee, 43 metų vienšišas buruotojas iš Kalifornijos, perplaukė Ramųjį vandenyną ir pasiekė Australijos uostą Darwiną.

Suėmė 7 narkotikų kontrabandininkus

DEPORTUOTIEJI ITALAI NESĖDI RANKAS SUDEJĘ

ROMA. — Italijos ir Amerikos policijai bendradarbiaujant buvo suimti septyni italai įvairiose Italijos vietose ir konfiskuota narkotikai — svaigalų už pusę milijono dolerių. Policija užėjo narkotikų kontrabandininkams ant pėdų, suėmus pereiną rugsėjo mėnesį San Diego, Calif., Salvatore Vitale, atvykusį slapta į Ameriką po jo ištrėmimo iš Amerikos 1939 metais.

Per jį buvo susekta, kad ir daugiau deportuotų iš Amerikos italų verčiasi narkotikų gabenimu į Ameriką, uždirbdami milijonus pinigus iš Amerikos jaunimo nuodijimo.

Tarp naujai suimtyjų yra Frank Mancuso, taip pat deportuotas iš Amerikos padugnių gaivalas, kuris vėliau Sicilijoje yra Atlanto pakto narys, o sudarė narkotikų išvežimo bazę.

Nauji atominiai bandymai Nevadoje

Sprogdinta mažojo tipo bomba 1000 pėdų aukštį

LAS VEGAS, Nevada. — Šį antradienį prasidėjo nauji atominiai bandymai, dalyvaujant ne tik aukštesiems karininkams ir mokslininkams, bet ir 7000 kareivių, pasiruošusių atominiam manevravimui.

D. N. korespondentas, sekęs pirmosios šios naujos bandymų serijos bombos sprogdinimą, telefonuoja: Aš sekiau sprogdinimą iš transportinio lėktuvo 16 mylių nuo bandymo vietos.

Maža, bet aiški šviesa sužibo lėktuvo dešinėje pusėje, apsisukus lėktuvui Desert Rock tiesumu. Šviesa užtruko gal pusantros sekundės ir po to susiformavo pažįstamas iš ankstesnių sprogdinimų dūmų stulpas, vėliau įgaudamas grybo formą, iškilęs iki 11,000 pėdų į viršų.

Išmetė iš lėktuvo

Atominės Energijos Komisija pranešė, jog bandomoji atominė bomba buvo išmesta iš lėktuvo, kaip atrodo, iš B-29 bombonešio. Bomba spėjama sprogo nesiekusi žemės, apie 1,000 pėdų nuo jos. Iš visko sprendžiant ji atrodo bus buvusi mažiausia užspėtas įvairias atominės bombas, sprogdintas paskutinį rudėnį.

Atominės paslaptys mėtosi gatvėse

VAIKAI RADO DOKUMENTUS

LONDONAS. — Du vaikai rado gatvė svarbių ir slaptus dokumentus apie atominę energiją, susuktus į užsieninį laikraštį.

Vaikai, pamatę ant dokumentų užrašą "Harwell — Britanijos atominis tyrinėjimų stotis", suprato, kad tai gali būti svarbūs dokumentai ir juos pristatė policijai.

Policija nesako, kokiame užsieniniame laikraštyje buvo dodas, kaip atrodo, iš B-29 bombonešio. Manyt, jog bus buvęs rusų agentas, kuris gavęs išvogtus dokumentus ir suviniogęs į save laikraštį, dokumentus pameitė.

SU KOMUNISTAIS GALIMA SUGYVENT

Reikia tik norėt bendradarbiauti su Maskva

NEW YARKAS. — Kremliaus diktatorius, amerikiečių žurnalistų prašomas, atsakė į jų pasiūstus klausimus, panaudodamas tą progą paskleisti naujus taikos burbulus ir ragindamas susitikti 4 didiesiems konferencijai.

Pagyvėjusios oro kautynės Korėjoje

JT NUMUŠE 10 LEKTUVŲ

SEOUL, Korėja. — Neskaitant gruodžio 13 dienos, pereinantis antradienis buvo pati kovingiausia diena ore.

Tą dieną Jungtinių Tautų lakūnai (Amerikos Sabre naikintojai) penkiuose oriniuose susirėmimuose pataikė 23 komunistų lėktuvus. Iš jų 10—13 buvo sunaikinti. Kautynės vyko netoli Mandžiūrijos pasienio, kur JT lakūnai bombardavo komunistų kelius ir susisiekimo mazgus. Iš anapus Yalu upės erdvės pasirodė žymiai didesni MIG-15 lakūnai. Tačiau nežiūrind jų persvaros, Amerikos lakūnai pajėgė pridaryti komunistams didelį nuostolių kaip ore taip ir žemėje, sunaikindami daugely vietų geležinkelį susisiekimą ir kitus karinės reikšmės taikinius.

Antradienio oro kautynių pagyginimui paminėtina gruodžio 13, kada JT lakūnai numušė 13 lėktuvų, ir sausio 2 dieną, kuria buvo numušta 10 ir sužalota 4 komunistų lėktuvai.

Abiejų pusių ryšių karininkai, nepajėgę išjudinti iš vietos per 65 posėdžius Sovietų Sąjungos kvietimo į neutralią prižiūrėtojų komisiją, nutarė klausimą perleisti pagrindines delegacijų pakomisijoms. JT atstovas sako — jeigu komunistai nori derybas delsti ir trukdyti, jie tai darys bet kurioj aukštesnį pasitarimų organizacijoj.

Komunistai kaip reikalavo, taip ir tebereikalauja pakviesti Sovietų Sąjungą į neutralių šalių prižiūrėtojų — stebėtojų komisiją. Nežiūrind, kad tai yra pasityčiojimas iš Jungtinių Tautų armijos, jos vadai kantriai tęsia pasitarimus, ir šiaipdien po 8 mėnesių nežinodami, kas iš jų pasitarimų išeis.

Nuteisti šeši komunistų vadai

BALTIMORE, Md. — Federalinis teismas baigė svarstyti šešių komunistų vadų bylą, kurioj jie, remiantis Smitho aktu, buvo kaltinami priešvalstybine veikla — visuomenės kurstyimu nuvertinti jėga dabartinę santvarką.

Visi teisiamieji rasti kaltais. Bausmės didumas bus paskelbtas vėliau. Jiems pagal įstatymus gresia kalėjimo bausmė 5 metus ir iki \$10,000 piniginių baudos.

Nuteistieji yra pakaitalai pirmųjų komunistų vadų, kurie buvo nuteisti ir sukisti į kalėjimą 1950 metais.

Jie yra: Philip Frankfield, partijos 4 apylinkės pirmininkas, taip pat Marylando ir Kolumbijos komunistų partijos vadas. Taip pat jo žmona Regina. George Meyers, komunistų partijos sekretorius darbo klausimais. Leroy Wood, partijos išdininkas Washingtono. Dorothy Rose Blumberg, atsakinga par-

Amerikos žurnalistų grupė, buvusi studijų kelionėj ir negavusi leidimo įvažiuoti į Sovietų Sąjungą, pasiuntė Stalinui eilę klausimų per radiją. Grįžus jiems į Ameriką, atėjo ir Stalin'o atsakymas per sovietų delegaciją Jungtinėse Tautose.

Karo pavojus nepadidėjęs

Stalinui buvo patiekti šie klausimai:

Kl.: Ar trečiojo karo pavojus dabar didesnis kaip prieš 2—3 metus?

Ats.: Ne, nėra didesnis.

Kl.: Ar būtų naudinga susitikti didžiųjų valstybių atstovams?

Ats.: Atrodo, kad būtų naudinga.

Kl.: Ar dabartinis momentas būtų geras Vokietijos suvienijimui?

Ats.: Taip.

Kartoja seną melą

Kl.: Kokių pagrindu yra įmanomas kapitalizmo bendradarbiavimas su komunizmu.

Ats.: Taikus sugyvenimas tarp kapitalizmo ir komunizmo yra visiškai galimas, jei abi pusės rodo norą bendradarbiauti, jei turima geros valios pildyti duotus pasižadėjimus, jei prisilaikoma lygybės principų ir jeigu nesimaišoma į kitų valstybių vidaus reikalus.

SSSR nepajęgtų kariauti

Amerikos politikos ir gynybos atstovai šiuose Stalino pareiškimuose nemato nieko naujo, išskyrus senų posakių kartojimą apie galimą sugyvenimą ir reikalingumą 4 didiesiems tartis atskirai, paliekant nuošaly Jungtines Tautas.

Sovietų Sąjunga dabartinėm aplinkybėm nepajęgtų kariauti su Vakarų, Amerikos vadovaujama, bloku, ir dėlto Stalinas nori įtikinti apsiginklavimo nereikalingumu, nes "pavojai nepadidėję". Panašiai jis išsireiškė ir 1951 ir 1949 metais.

Karalienė Juliana išskrido Amerikon

AMSTERDAM, Olandija. — Karalienė Juliana, lydyma savo vyro princas Bernhardo ir užsienio reikalų ministro Dirk Stikker, išskrido lėktuvu į Jungtines Valstybes.

Pakeliui jos lėktuvas sustojo Gandery'y, Newfoundlando. Juliana ta pačia proga atsilankys ir Kanadoj.

—Statistikos biuro žiniomis, kovo mėnesį Amerikoj buvo 1,804,000 bedarbių. Tai yra pats mažiausias skaičius pokariniams metais. Dirbančiųjų skaičius sumažėjo, palyginus su priešpaskutiniu mėnesiu, 38,000 (iki 59,714,000). Iš darbo pasitraukusieji yra daugiausia moterys.

eigūnė Marylande ir vėliau Brooklyne. Maurice Braverman, Baltimores advokatas, ne kartą gynęs teismuose komunistus. Jis pats buvo partijos narys ir atsakingas stalinistas.

JAU IŠEJO IŠ SPAUDOS

Kazio Borutos Knyga Baltaragio Malūnas

BALTARAGIO MALŪNAS — knyga, kurią 1945 m. rudenį bolševikai per apsirūkimą išleido Lietuvoje, bet tuojau surinko iš visų knygynų ir sunaikino.

BALTARAGIO MALŪNAS — knyga, kuri primena mums Lietuvą visame jos puikume, kurios puslapiai tebedvelkia Lietuvos vėju ir arimų kvapu, kurioje vaizduojama kaimiečio vargai ir rūpestiai toki mažučiai ir mieli, palyginus juos su šiuolaikiu šiuolaikiu.

BALTARAGIO MALŪNAS — knyga, kokių mažą mūsų pokarinėje literatūroje, kuri mums parodo mūsų kraštą ir lyjant, ir saulei šviečiant ir vėjams ūžaujant, o autorių pračiame talento subrendime.

BALTARAGIO MALŪNA išleido Knygų Leidykla **TERRA**, 256 psl., kaina \$2.50. Reikalaukite: **TERRA**, 946 W. 31st Place, Chicago 8, Ill.

3 1/2%
VISOM SANTAUPOM

Per metus bus išmokama
Birželio 30, 1952 m.

LYNWOOD SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
11313 Long Beach Blvd.

LYNWOOD, CALIF. NEVADA 63044

- Santaupos apdraustos iki \$10,000.
- Fondai gauti prieš 10-tą mėnesio, peną neš nuo 1-mos.
- Taupykite per pastą saugiai.

LYNWOOD SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
11313 Long Beach Boulevard,
Lynwood, California

Siūniū jums čekį arba money order.
Prašau atidaryti taupymo sąskaitą mano vardu.

Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____
Valstybė _____

BURBANK SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

P. O. Box 307 Burbank, California

Visi pinigai gauti prieš 10-tą mėnesio dieną, nušimčius neša nuo 1-mos dienos.

EINŠ DIVIDENDAS 3 1/2% PER METUS

- ATSAUGOS \$242,000
- TURTA \$4,000,000
- TAUPYKITE PER PASTĄ

Prašome pasiteirauti.
Paklausėjams skubiai atsakome

BURBANK SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION
P. O. Box 307, Burbank, California

Siūniū jums čekį arba money order už \$25.00 arba daugiau ir prašau atidaryti taupymo sąskaitą mano vardu.

Vardas _____
Adresas _____
Miestas _____
Valstybė _____

PLANINGAS TAUPYMAS MOKA GERUS DIVIDENDUS

Kiekvienas žmogus turėtų atliekamą nuo pragyvenimo pinigų taupyti kas savaitę. Taupyti reikia senatvei, vaikų mokslui, įsigijimui namo, automobilio, atostogoms, vestuvėms, krikštynoms ir kitiems reikalams. Kas turi susitaupęs pinigų, tas jaučiasi saugesnis ir laimingesnis. Pradėk taupyti šią dieną!

MUTUAL Federal SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. • Chicago 8, Ill.
JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres. • Tel. V. rginia 7-7747
Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

JU LAIMEI TUREKITE PARUOŠĘ SANTAUPAS

- * Dovanoms
- * Švietimui
- * Apsaugai

ATIDARYKITE SĄSKAITĄ DABAR!

GERI DIVIDENDAI. Garantotas Saugumas
Santaupos Išmokamos Pareikalavus

LIEUVISKA ĮSTAIGA

UNIVERSAL SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION

1800 So. Halsted St. Chicago 8, Illinois

Telefonas: HAYmarket 1-2028

Valandos: Pirmadieniais, antradieniais ir penktadieniais nuo 9 ryto iki 4 valandų vakaro. Ketvirtadieniais nuo 9 ryto iki 8 val. vakaro. Trečiadieniais uždaryta. Seštadieniais nuo 9 val. ryto iki 3 val. p. p.

IŠ KANADOS...

Hamilton, Ont.

Tragiškai žuvo Jonas Miliūnas

Š. m. kovo 22 d. Steel Company of Canada darbovietėje žuvo Jonas Miliūnas. Velionis dirbo naktinį pamainą ir apie 2 val. ryto buvo skaudžios nelaimės ištiktas, kada galingas velkantis anglis diržas jį pagavo ir perkirto pusiau.

Velionis paliko dideliame nusiminime žmoną Akšelą, su kuria susikūrė šeimos rimų 1949 m. ir vedė gražų ir žadų gyvenimą.

Velionis, kaip ir visi tremtiniai-pabėgėliai, karo audrų buvo atloškėtas ir nesvetiną Australiją, kur išgyveno visus vargus bei pokarinius sunkumus DP stovyklose. 1947 m. atvažiavo į Kanadą, atliko darbo sutartį miške, gavo darbą Steel Co. of Canada ir apsigyveno Hamiltone. Augant skaičium ir didėjant lietuvių kolonijai Hamiltone, velionis energingai prisidėjo prie visuomeninio ir kultūrinio darbo. Velionis bendradarbiavo ir rašė "Nepriklausomai Lietuvai", "Naujienuoms" ir "Keleiviui". Tiek visuomeniniame, tiek spaudoje darbe jis reikėsi su aiškiais demokratiškais pažiūromis. Dėl savo aiškaus demokratinio nusistatymo, dėl atviro ir tiesaus žodžio, velionis turėjo daug draugų, daug ir priešų — iš tariamų "neklusnėjančių" patriotų pusės.

Velionis su gausiomis aukomis paremdavo pagalbos reikalingus tautiečius, dosnus buvo ir Tautos Fondo reikalams. Velionis pagelbėjo Hamiltone įsteigti Lietuvių Socialdemokratų Organizaciją ir jos egzistencijos pirmais metais buvo sunkios pirmininko pareigose, aukodamas nuo kasdieninio sunkaus darbo laisvalaikius. Savo visa energija, velionis rėmė prof. sąjungas — unijas ir buvo kietas kovotojas už darbo žmonių teisėtus reikalavimus.

Mes liūdime netekę Tavęs, Michas Drauge Jonai. Tavo pradėtą darbą už darbo žmogaus būvio pagerinimą, už pasiruošimą kovai gimtojo krašto išsilaisvinimui, mes tęsime ir toliau. Tavo brangus prisiminimas bus mums tuo kelrodžiu, siekiančių kilniųjų idealų įgyvendinimo mūsų gimtajame krašte Lietuvoje ir visos žmonijos gerovei.

Tebūnie Tau lengva Kanados žemelė, kurią Tu laikai savo antrąja tėvyne. — B. A.

Pittsburgh, Pa.

— Aukotojų sąrašas

Lietuvos nepriklausomybės 34 sukaktuvio minėjimui, surengtame ALT vasario 17 d. Lietuvių Pilietybių šventinėje kovai už Lietuvos laisvę aukotoji šie asmenys ir draugijos:

Po \$25.00: Tremtinių Draugija ir Liet. Mokslo Draugija; po \$20.00 — Antanas Zauba ir Charles Sargautas; po \$13.00 — Mr. ir Mrs. Juozas Taoras ir sūnūs Mertynas, Bronius ir Algirdas; po \$10.00 — Antanas Mažeika, Juzevičius Seima, Mr. ir Mrs. J. Virbickas, Jaunųjų Lietuvių Draugija, Mr. ir Mrs. Vytautas Mažeikiškis, J. Gedminskas, A. Zukauskienė, M. Astrauskienė, kun. M. J. Kazėnas, kun. E. Vasiškauskas, A. Tamkevičius, Paulionis, A. Urbonas, S. Raudonis, D. Kalėda, Lietuvių Vyčių 19 kuopa, Lietuvių Socialdemokratų 6 kp., SLA 3-čias Anskr., Mr. ir Mrs. S. Bakanai, C. K. Pikiel, Mr. ir Mrs. J. Greblūnai.

Po \$5.00 aukotoji: Jonė Dargis, kun. J. A. Girdis, V. Radziukinas, J. Skirmontas, J. Tarulienė, V. J. Krauslis, B. Labeikas, A. Šalkauskas, V. Pauzevičius, S. Šalkauskas, Francis Rodgers, W. Butch, O. Triškienė, B. Karklius, Povilas Dargis, kun. P. Lumskis, Mr. ir Mrs. Spingis, J. Kizikas, D. Stanelis, A. Aleininas, Lietuvos Vyčių 62 kuopa, Al. Karklius, Adomas Merčiūnaitis, A. Paleckis, J. Rodziukas, V. Kasiulaitis, A. Žaladziūnas, A. Brazinskas, kun. Alf. Sušinskas, Jadvyga ir Vincentas Cepaičiai, Savalskis, Mikas Vaidyla, Floras Rodzeris, Mrs. J. Jeronimas, Alex Vainorius ir S. L. R. K. 35 kuopa.

Po \$3.00 aukotoji: Griškių Seima, J. Paškevičius ir Alex Krapavičius. Po \$2.00 aukotoji: O. Vaitiekūniene, Mr. ir Mrs. W. Turner, Mr. ir Mrs. Stulginskai, Mrs. B. Petraitienė, W. Trumpionas, U. Kazakauskienė, D.

Petrakis, O. Brazauskienė, J. Žiogelis, S. Simonis, Mr. ir Mrs. W. Pkūnas, Mr. ir Mrs. Guida, Mr. ir Mrs. Vykonis, Mr. ir Mrs. Paul Marmokas, Mr. ir Mrs. Mahony, Bosas Pluskis, J. Grincevičius, F. Baltokis, Maskelūnas, A. Vaičiūnis ir Mr. ir Mrs. Zanačiūnis.

Po \$1.00 aukotoji: J. Sukys, J. Staci, Mrs. Gilius, Gustaitis, J. Mone, V. Astopas, R. E. Michelson, J. Tamulevičius, S. Starta, Mrs. Šiaulienė, N. N. O. Rumšienė, A. Lesutis, J. Valenta, Mrs. Stanley Raudonis, Marcella Aleliūnas, P. Šeštokas, J. Norris, F. Venšovas, J. Tamkevičius, Brindzia, A. Litvinavičius, T. Bender, O. Šatkauskas, B. Marčiūnaitis, P. Slavinas, A. Nauzius, J. Mačiulis, A. Ruzgienė, Ellen Ewalt, A. Rodgers, V. Stalioraitis, A. Kirdis, K. Aužinavičius, Aldona Uelis, S. Deimantavičius, J. Tamulaitis, C. Pukass, O. Rutkauskienė, A. Steponis, Julija Alešūnas, V. Valinčius, J. Kavaliauskas, Pikturna, Markūnas, Z. Tarutis, M. Tarutis, Akelelaitis, A. Pikelienė, Lukšienė, Dvarškiecė, Lukšis, A. Jačinskas, N. Jačinskas, Mrs. Kaunas, Mrs. Zamuzevičius, Mrs. Jonaitis, Mrs. Budnik, Mrs. Mekeškienė, P. Blukas, Mrs. Katilus, A. Marmokas, F. Gilius, Mrs. Zaleckas, P. Blažaitienė, C. Mažeika, Akelelaitis, M. Lauraitis, S. Stulginskis, M. Marmokas, M. Nalivaitienė, Mrs. Šutka, Gricienė, A. Kukučionis, K. Garmienė, M. Saveikis, kun. B. Mikalauskas, L. Pašrosnienė, Mrs. Zambauskienė, Mr. Greičius, Balionis, Kriznauskas, Stankauskas, A. Navickas, Batvinskienė, A. Pocius, S. Klaučis, M. Tomasiaitis, J. Šaltenis, A. Pranovičius, P. Pranevičius, A. Trupionis, P. Dalidūnas, N. Jakštis, A. Abukevičienė, Maisiejus, Staneikas, A. Leonavičius, P. Garliauskas, J. Baltrėnis, N. Batevinskas, D. Pikturna, A. Meisa, Mr. ir Mrs. Čiubis, Mr. ir Mrs. J. Laukas, Mr. ir Mrs. Skimmas, Kapšis, Aglinskis, Sodeika, P. Katilius ir H. Katilius.

Viso \$655. Smulkiais \$19.80. Viso minėjime surinkta \$674.80. (Šiame sąraše nėra įskaitytos aukos, surinktos draugijų suvažiavime, nes tos aukos jau buvo paskelbtos spaudoje).

Malonėsite atieisti, jei kurių vardai ir pavardės apleistas ar netiksaliai surašytos, nes rinkėjos gal yra padariusios klaidų.

— S. Bakanas.

Atvyksta iš Europos

Apie 1952 m. kovo 28 dieną į New Yorką atvyksta laivu "General Taylor", išplaukusių iš Bremerhaven kovo 18 d., šie asmenys:

Artiomow, Alfred. Jis apsigyvens New York, N. Y.

Balanski, Guenter — 215 4th Ave., New York, N. Y.

Beyer, Eduard W., Hertha, Ingrid — Boyerton, Pa.

Blum, Irmgard — Cincinnati, Ohio.

Brink, Lilly — 7300 So. Tallman Ave., Chicago, Ill.

Daumant, Adolf — 120 E. 23rd St., New York, N. Y.

Dill, Johann, Karolina, Walter, Erna, Julius — Howard Lake, Minn.

Heidemann, Ludwig, Antonie, Siegfried — Hudson, N. Y.

Kant, Julius, Lydia, Edith, Paul — Bridgeton, N. J.

Kerulis, Anna, Ignas, Gudrun — 725 Dunn Ellen Ave., New Jersey.

Kotkaskaitė, Ida — Chicago, Illinois.

Kilmer, August, Elisabeth — 21 Edwards St., Waterbury, Conn.

Klem, Gustav, Meta, Alfred, Josef — Rodeitcher Hotel, Free-land, Mich.

Knoll, Ewald — 4246 S. Artesian Ave., Chicago, Ill.

Knell, Peter — New York, N. Y.

Lubbe, Hans, Ida, Ernest — Omaha, Nebr.

Malwitz, Gustav, Elfriede — Hot Springs, So. Dak.

Mikuteit, Siegfried — Bridge-town, N. J.

Milevsky, Irma — 3620 W. 51st St., Chicago, Ill.

Schartner, Helene — Rt. 1, Box 276, Ontario, Oregon

Schmidtke, Selma, Erika, Helene, Avon, Mass.

Zansinger, Renate Schroeder, Edmund, Auguste, Wanda; Otto — 3308 South Lithuania Ave., Chicago, Ill.

Sille, Robert, Emilia, Udo, Wolfgang — 5408 S. 32nd St., Omaha, Nebr.

Sileika, Pranas, Stanislava, Jurgis — 14220 S. Kildare Av., Crestwood, Ill.

Walter, Michel, Sophie, Johann, Romald — 7300 S. Tallman Ave., Chicago, Ill.

Widka, Martin — 3306 Union Ave., Chicago 16, Ill.

Wirbuleit, Adolf, Anna — 275 Bernard St., Rochester, N. Y.

Witte, Willi, Inge — Rt. 4, Jamestown Rd., Springfield, Ohio

Zink, Anna, August, Albert, Waldemar, Anna — Cooke Rd., Prospect, Conn.

BALF Centras.

NAUJIENŲ PARENGIMAS

1952 m. balandžio 20 d. SOKOLŲ SALĖJE
2337 So. Kedzie Ave.

PRANEŠA VISKĄ

Praneša kokybę, praneša vertybę, tai ADAM skrybėlės. Ir ADAM Velykų skrybėlių rinkinys yra vertas pamatyti ir iš ko pasirinkti. Tai reiškia ta, ko galite tikėtis iš pasaulio didžiausio vėlykų skrybėlių par-davėjo. \$5, \$6, \$7.50, \$10. ADAM HAT STORES. Žiūrėkite telefonų knygoje.

Pervežu baldus

Chicagoje ir iš tolimesnių vietų **TURIU ILGĄ PATYRIMĄ**
Juozas Naujokaitis
6819 So. Rockwell St.
CHICAGO 29, ILL.
Phone: WALbrook 5-9209

FOTOGRAFAŠ CONRADAS (LIETUVIS)

Moderniškai įrengta vieta įvairioms nuotraukoms. Specialybė — vestuvės. Jaukavė-dziai gaus plūkią ir brangią dovaną. Sažin-ginai ir gražiai atlie-kamas darbas.

414 WEST 63rd STREET
Telefonai:
ENG. 4-5883 ir ENG. 4-5840

VISKO UŽTEKTINGAI TUOJ PRISTATOM



Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai. Radijo, televizijos setai, baldai vaikams.

Žemos kainos, lengvi išmokėjimai
DIDELIS PASIRINKIMAS

Baldai pagal užsakymą.

ROOSEVELT Furniture Co., Inc.

2310 W. Roosevelt Rd.
SEeley 3-4711



PROGRESS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS

PEČIAI, ŠALDYTUVAI, TELE-VIZIJOS APARATAI, SKALBIA-MOS MAŠINOS, BALDAI, MAT-RACAI, KILIMAI, LOVOS IR VAIKŲ BALDAI

Didžiausias Pasirinkimas
MAŽIAUSIOS KAINOS

Lengviausi Išmokėjimai
Baldai Padaromi
Pagal Užsakymą



3224 SO. HALSTED ST.
Tel. Victory 2-4226
4183 ARCHER AVE.
Tel. Lafayette 3-3171
CHICAGO, ILL.

NAUJA GYDUOLĖ

Alexander's Nauja Maistinė Gyduolė yra mišinys riešutų, uogų, šaknių ir lapų; ji yra vartojama nuo visokių nervų ligų ir nerviški galvos skaudėjimai, nuo šalčių ir lytiško silpnumo, greit-tuo pavargimo, gera nuo inkstų (kidneys) ir dėl visokių vidurių nesveikimų — išstvermingas maistas ir stimuliuojantis tonikas. Nežiūrint kokia liga sirgtumėt, šitame mišiny yra pastiprinimų. Vartojama arbatos formoje. Svaras \$8.00, pusė svaro \$4.00, ketvirtis svaro \$2.00.

Prisiūniam į namus.

ALEXANDER'S CO.

414 WEST BROADWAY
South Boston 27, Mass.

SOPHIE BARCUS

RADIO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.

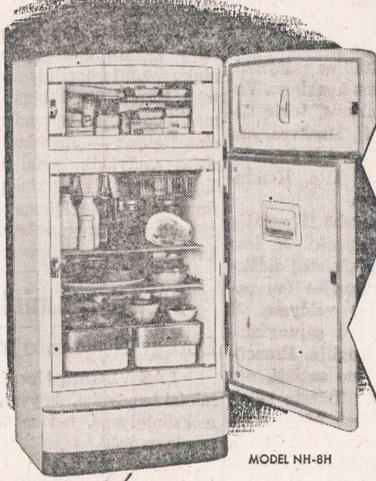
Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto. Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro

LIETUVIŠKOS VAKARŪSKOS

Tel. HEmlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

The Famous General Electric REFRIGERATOR-HOME FREEZER COMBINATION

...the most wanted of all types of Refrigerators!



Complete separate food freezer compartment
... separately refrigerated, separately insulated, separate controls. Separate door—prevents cold loss in the freezer when the refrigerator door is open.

Separate door for fresh food compartment
... No need for defrosting. No need to cover foods—moist, cold atmosphere prevents them from drying out.

Check THESE FEATURES!

- ✓ **NO DEFROSTING!**
- ✓ **NEW ROLL-DRAWERS**—Glide in and out easily, quietly... ride on rollers. Keep up to 1/2 bushel of fruits and vegetables garden-fresh.
- ✓ **REDI-CUBE ICE TRAY**—A new design that gives you ice cubes the easy way. Lever releases all cubes at once... easy to pick cubes singly or as many as you want.
- ✓ **BUTTER CONDITIONER**—Built-in compartment for keeping butter just the way you like it. Holds up to one pound. Temperature can be regulated to keep whatever spreading softness you desire.
- ✓ **AUTOMATIC INTERIOR LIGHT**—Lights the instant you open the door of the fresh-food section.
- ✓ **SHELVES**—Beautiful polished shelves, one sliding shelf permits easy access to food stored at the back. New wire spacing simplifies storage of small articles.
- ✓ **MEAT STORAGE**—For short periods, meat can be stored uncovered in the fresh-food section. For longer periods, meat should be wrapped in moisture-proof material and stored in the freezer compartment.

GE REFRIGERATOR HOME FREEZER COMBINATION

This Deluxe, 2 in 1 G-E Refrigerator is the finest ever made by General Electric... It's really two appliances in one! A separate food freezer—holds up to 53 lbs. of frozen foods at zero temperature. A separate refrigerator—NEVER NEEDS DEFROSTING... The famous G-E sealed-in refrigerating system assures you of dependable service—for years and years! More than 3,500,000 in use 10 years or longer! Don't miss this once-in-a-lifetime opportunity to own the most wonderful refrigerator money can buy—at this unbelievably low bargain price! See it now at your nearest G-E dealer!

NEVER BEFORE AT THIS UNBELIEVABLY LOW PRICE!

WAS \$454.95 NOW \$399.95

OTHER MODELS AS LOW AS \$209.95

UNION APPLIANCE AND TELEVISION CO.

40 So. Clinton Street DEarborn 2-4838
Open Monday and Thursday Evenings

NAUJIENŲ PAVASARINIS VAKARAS BALANDŽIO 20 D.

SOKOLŲ SVETAINĖJE

2337 South Kedzie Avenue

DVIEJŲ DALIŲ PROGRAMA

"NAUJIENŲ" vakaro artistai, solistai ir "Pirmyn" choras, Kazio Steponavičiaus vadovaujamas, atliks m e n o programą.

Rašytojas poetas Antanas Rūka parašė komediją, kurią jam pačiam dalyvaujant vaidina šie artistai: Petronelė Miller, Ona Trečiokienė ir Alfai Brinka. Vyrų kvartetą sudarius garsųjį Strauso "Dunojaus valsą" orkestrui palydint. Po programos bus šokiai ir pasižmonėjimas.



PETRONELĖ MILLER



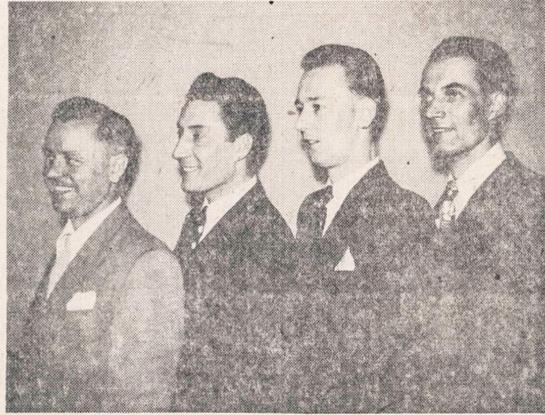
ALDONA NUGARUS



ONA TREČIOKIENĖ



BRONIUS JANČYS



Kvartetas—A. Peškys, K. Skaisgirys, J. Laurušonis, V. Liorentas



ONA SKEVERIČTĖ



K. STEPONAVIČIUS



IRENA PROTAITĖ



ALFAS BRINKA

Skaitytojų Balsai

ARTILERIJOS PARENGIMAS PRIEŠ "PRAGARO POŠVAISTES"

Nespėjo V. Alanto naujas romanas "Pragaro pošvaistės" pasirodyti knygų rinkoje, kaip "Draugas" atidarė savo sunkiąją artileriją, su tikslu knygą apšmeižti ir sunaikinti. Myk. Janulis atlieka bombardieriaus pareigą su dideliu įgudimu. Jeigu į objektyvią kritiką ir literatūros mokslą šiam "literatui" durys akiai uždaros, tai nešvankių užmetimų, ciniškių insinuacijų ir nuogos demagogijos darže jis jaučiasi tikrai savo lėkštėje.

Jo straipsnis "Knyga apie Pragaro Pošvaistes" ("Drauge" 1952 m. kovo 1 d.), yra tobulas produktas iki žemiausių padugnių kritusios mūsų literatūrinės kritikos parodijos.

M. Janulis verda pykčiu, kad V. Alantas savo knygoje iškelia aiškiai krikščioniškas smulkias, lygiagrečiai svarstydamas senosios lietuvių religijos idėją, kuri galėtų būti pagrindas mūsų savitai dvasinei kultūrai ir moralei. Mums, lietuviams, V. Alanto iškelta mintis yra begalo įdomi. Jis savo knygoje, romanė forma, gabiai perteikia lietuvių dvasios gėlmę išsilaukusį mūsų bočių etinį palikimą, natūralinį taurumą, heroizmą ir žmoniškumą. V. Alanto veikalas yra originalus ir stilingas, idėjinė ir estelinė veikalo vienuma išlaikyta. Tačiau M. Januliu tai nerūpi. Jis su įtūžimu knisiasi po kelias silpnos kompoziciniu atžvilgiu knygos vietas, tvirtindamas, kad iš tokių vietų sulipdytas visas romanas. Pagal jį, romane turinio nesą, charakteriai dirbtiniai, daugelis scenų tinką bulvariniam romanui... Mūsų bočių širdies ir proto nustatytus lietuvių religijos principus, kuriuos dėsto istorijos prof. Girkalnis, Janulis vadina nemokytos bobos filosofija. Jis kaltina Girkalnį, kad šis, pasistatęs sau uždaviniu iškelti senosios lietuvių religijos reikšmę, bėgo į Vokietiją, o neliko Lietuvoje "smilkyti pagonybės atgaivintųjų sostus". Jis klausia, kas gi ta pagonybė? Ar tai "Beržanskis, sapnininkas ir ugnis?"

Toki yra pasityčiojantis ir pagiežos pilni krikščioniškos

moralės atstovo M. Janulio užmetimai V. Alantui. Gaila, labai gaila, kad gerb. M. Janulis nežino, kas buvo senoji lietuvių religija. Ir jis nežino, o gal nenori žinoti, kad už tą taurią religiją buvo išdytos ištisos mūsų gentys, kas nulėmė tolimesnį visos mūsų tautos sunykimą. Bet M. Januliu tas, matyt, nesvarbu, jis gyvena kitokiais idealais. Jį erzina faktas, kad gerą knygą parašė ne jo lagerio žmogus, kad joje su tokiu aštrumu pastatyta lietuviškos pasaulėžiūros (lietuvių religijos ir etikos) problematika, kad ten su mūsų literatūroje iki šiol dar nepasireiškusiu idėjinio konflikto koncentruotumu sprendžiamas mūsų tautos tragiškas likimas. Visa tai M. Janulį pritenkia iki tiek, kad jis beprasmiškai, su bejėgišku pykčiu kartoja žodžius "sapnininkas", "Ža čto", nebesusivokdamas apie ką šneka. Bet M. Janulis nebepermas užsigina mūsų didžios praeities, ir gal nepaskutinis. Tačiau per tiek sunkių kovos ir vergijos amžių lietuvių tauta tebėra gyva ir mės tikime, kad ji dar išbūjos kaip niekuomet, sukurdama savitą kultūrą ir meną. Joks Janulio cinizmas, jokia isteriška demagogija nepajėgs užtventki jai kelio.

Balys Gineitis

Custer, Mich.

PRAKALBOS

Balandžio 4 d. vakare, apie 8 val., į čia "atplaukia" trys lietuvių žvejai, kurie ištrūko iš Stalino rojaus. Jie praneš, kas dedasi mus gimtajame krašte, Lietuvoje. Jie kalbės mokyklos svetainėje, Custer, Mich.

Kam yra įdomu išgirsti apie Lietuvoje vargstančių brolių, seserų, tėvų ir giminių skaudų šiandieninį gyvenimą, tai kviečiame atsilankyti minėtą vakarą į Custer, Mich., kur įvyks prakalbos.

Kviečia ALTarybos skyrius

Daugiau balsuosia

Rinkimų komisija apskaičiuoja, kad per pirminius rinkimus šiame balsuosia daugiau negu anksčiau kad būdavo. Laukiama, kad bal. 8 d. paduos savo balsu Chicagoje apie 850,000 žmonių, arba 41% visų turinčių teisę balsuoti.

Užsiregistravusių balsuotojų yra čia 2,050,000.

Racine, Wis.

Prakalbos

Tėvynės Mylėtojų Draugijos 121 kuopa rengia prakalbas bal. mėn. 6 d., sekmadienį, 2 val. po pietų Sokol Hall, 1625 Racine St. Prelegentų yra pasižadėjęs Dr. A. Palaitis. Kalbės dviem temom: Pradžia kūrinių darbų atgavus Lietuvai laisvę ir Vokietijos lietuvių reikalai.

Pasibaigus paskaitai, vyks narių susirinkimas.

Maloniai kviečiami visi vietiniai lietuvių susirinkti. Įėjimas nemokamas.

—Valdyba.

Detroit, Mich.

Baudžiavos panaikinimo sukaktis

Tėvynės Mylėtojų Draugijos pirmininkas Kazys Ambrazėjus per WJLB radijo stotį ALB vandenelės metu pasakė kalbą. Pirmiausia pažymėjo, kad prieš 90 metų, kovo 3 d., 1861 metais, rusų caras Aleksandras II savo manifestu panaikino baudžiavą ir mūsų gimtoje žemėje—Lietuvoje. Deja, baudžiava dabar ir vėl yra atnaujinta, raudonojo caro—Stalino, dar žiauresnėje formoje. Prelegentas vaizdžiai papasakojo, kaip buvo įvesta pirmoji baudžiava.

Lygindamas senovės baudžiavą, jis pabrėžė, kad visos senosios baisenybės ir vargai, visiškai nublunka prieš staliniskąją vergiją kolchozuose.

Jaunimo teatras "Rūta" Detroit

Kovo 29 d. Clevelando atvykęs "Rūtos" teatras vaidina M. Venclausko "Burtininko pinklėse" 5 veiksmų ir epilogo pasaką. Pastatymas, režisūra, dekoracijos, kostiumai ir šokiai teatro vadovo akt. P. Maželio.

Vaidinimas žiūrovams padarė malonų išpūdį.

Po vaidinimo teatro vadovą p. Maželį pasveikino ir įteikė adresą į gėlių puokštę Amerikos Lietuvių Balso Radijo Klubu vardu Bankaitienė su J. Kriščiūnu ir "Rūtos" teatro kvietėjai skautės ir skautai.

Mirė

Kovo 22 d. mirė Petras Dennis, 70 metų, gyvenęs Detroit. Laidotuvėmis rūpinosi Domininkas Brazis.

Reikalauja vieningos mokyklų vadovybės

R. J. Rowe, respublikonų kandidatas į gubernatorių, savo radijo kalboje stoji už vieningą, vieną bendrą valstybinių mokyklų vadovybę Iliinojuje. Dabar yra bent trys aukštųjų valstybinių mokyklų tarybos Iliinojuje: mokytojų kolegijos, South-

ern Illinois University ir University of Illinois. Nebuvimas vieno bendro plano kenkia švietimo sėkmingumui ir nesąžingos našės bei ekonomiškas.

1951 m. sesijoje gubernatorių Stevensonas buvo įstatymų leidybos įstaigai pasiūlęs vieningos mokyklų vadovybės įstatymą, bet jis respublikonų balsais buvo atmestas.

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONES: DARBININKAI, BIZNERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIAS RASTUS.

Garsinkitės 'N-nose'

Now at Guaranteed Electric



Westinghouse TELEVISION with Electronic Clarifier

Here's the startling new advance in television that makes viewing completely enjoyable! The exclusive Electronic Clarifier insures INTERFERENCE-FREE reception... clear pictures that stay clear! The super-power chassis delivers the strongest, sharpest pictures you've seen on any television!

20" PICTURE — THE WELLINGTON. A fine-furniture console in luxurious mahogany veneers. Famous Westinghouse Single Dial Tuning. Model 652K20.

EASY TERMS

OUR EASY CREDIT PLAN GIVES YOU 65 WEEKS TO PAY! SEE COLOR—ENJOY UHF. A UHF adaptor and color adaptor or converter can be easily attached to connectors at the rear of the chassis.

YOU CAN BE SURE...IF IT'S Westinghouse

SEE ALL THE NEW WESTINGHOUSE TV TABLE MODELS, CONSOLES, COMBINATIONS

GUARANTEED ELECTRIC APPLIANCE AND FURNITURE COMPANY

2876 W. Cermak

Blshop 7-3333

Open Monday and Thursday Evenings

Nuostabu kaip Kramtomoji Guma Liuosuotoja



PASALINA ATMATAS O NE

GERA MAISTA

Štai paslaptis, kurią milijonai žmonių surado apie FEEN-A-MINT, moderniąją kramtomą gumą liuosuotoja. Tai štai kodėl FEEN-A-MINT'S veikla taip nuostabiai skirtinga!

Daktarai sako, kad daugelis kitų liuosuotojų pradeda savąją "plovimo" veiklą per greitai... tiesiai piūve, kur maistas yra virškinamas. Didelės tokių liuosuotojų dozės krikdo virškinimą, išplaukia maistinga medžiaga, reikalinga jūsų sveikatai ir energijai. Jūs jaučiatės silpnas, iškvotas.

Gi švelnus FEEN-A-MINT, imamas kaip rekomenduojama, veikia svarbiausia žemoj žarnoj, kur jis pašalina daugiausia atmatas, bet ne gerą mistą! Jūs išvengiate tos būdingos silpnos, išvargintos ir iškvotos savijautos. Vartokit FEEN-A-MINT ir iauškites smarkius ir energingai — pilni gyvybės! Išgykite FEEN-A-MINT! Kaina nepakeliamas dar 25c, 50 arba tik 10c.



LIETUVIŲ IŠTAIGA 39 M. PREKYBOJE!



25 lietuvių pardavėjai, pristatytai. Mechanikai sutaiso gerai Televizijų setus. Sutaiso gerai radijus, laikrodžius ir jewelry

Nuosirdžiai užkvičiame visus atsilankyti į mūsų sandėlį ir apžiūrėti 1952 metų pavasario prekių išpardavimą.

Namams rakandų čia rasite visų žymiausių išdirbysčių. Pagaminame rakandus pagal užsakymus.

Naujų šeimų kūrėjai čia sutapys didelius nuosimčius. Parduodame urmo kainomis baldus viešbučiams, rooming house, apartmentams, Karpetai-kilimai, klejankos, parlor setai, elektriniai pečiai virimui. Gėsiniai pečiai dėl apšildymo kambarių ir gėsiniai pečiai virimui, skalbiamos mašinos, šaldytuvai, miegamo kambario setai, valgomos kambario setai, minkšti kreslės, lempos, stalėliai ir kiti reikmenys.

Rašomos mašinėles su lietuviškais ženklais, auksinės plunksnos, laikrodėliai, deimantai, briliantai, aukso ir sidabro papuošalai, radio ir televizijos aparatai. Pasaulinės ir lietuviškos plokštėlės, lietuviškos gaidos.

Lengvi daliniai išsimokėjimai.

JOS. F. BUDRIK, Inc.

3241 SO. HALSTED ST.

CHICAGO 8, ILL.

Tel. CALumet 5-7237-4591

Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais. Sekmad. uždaryta.

WCFL 1,000 kil. 50,000 watų jėgos radio stoties programos leidžiamos sekmadienio vakarais 7:30 P. M. Chicago laiku.

AR ŽINOTE KĄ RAŠO "KELEIVIS"

AR ŽINOTE, kodėl vieni ji giria, kiti keikia, bet visi mėgsta ji skaityti?

Net ir kunigai pasislėpę ji studijuoja, nors savo parapijonims draudžia jį ir rankas pamti.

"KELEIVIS" žmonės mėgsta dėl to, kad jis niekam nepataikauja ir nesibijo teisybės skelbti.

Žmonių mulkintojus ir apgavikus jisai lupa be jokio pasigailėjimo.

Be to, jame rasi visokių patarimų, pamokinių, gražių eilių, įdomių pavelskių ir žinių iš viso pasaulio.

Kainuoja tik \$3.00 metams

Adresas toks:

"KELEIVIS"

636 Broadway SO. BOSTON, MASS.

Lietuviai perka tose krautuose, kurios garsinasi NAUJIENOSE.



3—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. —TREČIAD, BALANDŽIO 2, 1952

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CAnal 6-8500

Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:	
Metams	\$9.00 per year in Canada
Trims mėnesiams	\$3.00 per year outside of Chicago
Užsakymo kaina:	\$10.00 per year in Chicago
Chicagoje paštu:	5 cents per copy
Metams	\$10.00
Pusei metų	\$5.50
Trims mėnesiams	\$3.00
Vienam mėnesiui	\$1.25
Chicagoje per išnešiotojus:	
Viena kopija	5c.
Savaitė	30c.
Mėnesiui	\$1.25

Jungtinėse Valstybėse, ne Chicagoje:	
Metams	\$9.00
Pusei metų	5.00
Trims mėnesiams	2.50
Užsienioose:	
Metams	\$11.00
Pusei metų	6.50
Trims mėnesiams	3.00
Naujienuos eina kasdien, išskiriant sekmdienius, Leidžia Naujienuos Bendrovė, 1739 So. Halsted Street, Chicago 8, Ill. Tel. CAnal 6-8500. Pinigus reikia siųsti pašto Money Orderiu kartu su užsakymu.	

Tik 2.9% be Darbo

Geno Biuro žiniomis, kovo mėnesį tik 1,804,000 žmonių ieškojo darbo, kas sudarė 2.9 nuoš. visos civilinio darbo jėgos krašte. Tai esąs žemiausias nedarbo lygis Jungtinėse Valstybėse per visą laiką po Antrojo Pasaulinio karo.

Bet tai nereiškia, kad darbai eina gerai visoje šalyje. Automobilių pramonės centre Detroito daug darbininkų buvo atleisti. Kai kuriose vietose Connecticut steite irgi buvo nusiskundimų dėl nedarbo plitimo. Be to, ir iš tų, kurie darbo neieško, anaipol ne visi yra užimti pilną laiką.

Tačiau, apskritai imant, tenka pripažinti, kad gamyba Jungtinėse Valstybėse eina smarkiu tempu. Ekonominės krizės pranašavimai, kurių buvo girdėti nemaža pernai ir užpernai, dar vis neišsipildė. Ji gali ir neateiti, jei nebus leista išsivystyti infliacijai (besaikiam kainų kilimui).

Vaidai Trumano Administracijoje

Liudydamas atstovų buto teisminiame komitete, kuris tyrinėja teisingumo departamento reikalų vedimą, generalinis prokuroras McGrath pasakė, kad jisai vargu beatsakysias į paklausimų lakštą, kurį paruošė Newbold Morris, specialus tyrinėtojas, paskirtas valdžios įstaigoms apvalyti nuo sugedimo.

Newbold Morris (pažangus republikonas iš New Yorko) pradėjo savo "valymą" nuo teisingumo departamento ir išsiuntinėjau aukščiausi paminėtą paklausimų lakštą 595 jo pareigūnams, tame skaičiuje ir pačiam departamento galvai, teiraudamasis, koks jų turtas, kokios pajamos ir iš kokių šaltinių jos gaunamos.

Gen. prokuroras McGrath, kuris pirmiau žadėjo "pilnai ir entuziastiškai" dirbti išvien su specialiu tyrinėtoju ir kurį pagal jo paties rekomendaciją prez. Trumanas paskyrė, dabar pareiškė kongreso komitetui, kad jisai neketina nei atskanėti ir Morriso paklausimus, nei patarti departamentu tarnautojams, kad jie atsakinėtų. Ir dar pridūrė, kad jisai neskirtų Morriso savo specialiu padėjėju, patyręs tuos dalykus, kurie paskutiniu laiku iškilo aikštėn. (Mat, ir Newbold Morris yra tyrinėjamas!)

Tačiau prez. Trumanas pradžioje remti tą specialų tyrinėtoją ir įsakė visoms administracijos įstaigoms bei agentūroms su juo kooperuoti, teikiant jam visas informacijas, kokių tik jisai pageidautų. Prezidentas, sako, prietaręs ir tam paklausimų lakštui, kurį paruošė Newbold Morris, ir žadėjo šluoti lauk kiekvieną valdininką, kuris neduos atsakymų į paklausimus.

Padėtis dabar susidarė gana keista. Jei McGrath užsispirs, tai prez. Trumanas turės pašalinti arba jį, arba jo rekomenduotą specialų tyrinėtoją.

Iki Trumanas pabaigs savo tarnybos terminą, jam dar teks daug kartų sukti galvą, susidūręs su tokiais ir panašiais keblumais. Jisai, tur būt, nesigaili ir toliau nesigailės dar labiau, atsisakęs kandidatuoti.

MATERIALINĖS IR KITOKIOS JĖGOS VISUOMENĖJE

(APŽVALGA)

(Tęsinys)

Žinojimas — jėga

Šitiek, kad žmogaus priklausomybė nuo ekonominių jėgų, veikiančių visuomenėje, nėra Markso ar kieno kito "išrasta", jis pritaria minčiai, kad tų jėgų pažinimas gali žmogui padėti sėkmingiau kovoti su negeistiniais jų padariniais, ir sako: "Iš tikrųjų, žmogaus gyvenimo dėsnių ir žmonių gyvenimo praeities pažinimas gali žymiai prisidėti prie žmogaus išlaisvinimo."

Kaip tik materialinė filosofija tų ir skelbia — ir praktikoje vykdo. Kam gi, jei ne "gyvenimo dėsnių" bei praeities pažinimui — ir to žinojimo pasiekimui visuomenėje — Marksas ir rašė savo veikalus?

Taigi materialistinė filosofija anaipol nesuabsolūtina ekonominių jėgų. Ji pripažįsta ir kitas jėgas, tarp jų — žinojimo jėgą. Šitą jėgą "Kapitalo" autorius laikė tokia svarbia, kad jos išvystymui jisai pašventė visą savo gyvenimą, pats kėsdamas vargą ir skurdą (jei ne jo draugo Engelso parama, tai jisai būtų miręs badu!).

Tiktai tą žinojimą "Draugo" bendradarbis supranta labai siaurai. Jisai sako, kad žinojimas padeda žmogui pašalinti "kai kurias gyvenimo blogybes", bet anaipol ne visas: "Dielė finansinių mokslų žinovas, nepaisant viso savo mokslo, tol negalės apmokėti savo skolos, kol jis neišsigs (gis) ir atitinkamą sumą pinigų".

Get čia galima pastebėti, jogei tam išskolinusiam finansų žinovui dar mažiau padėtų apšaltas Petro mokymas, kad "žmogaus išlaisvinimas yra negalimas nei auksu, nei sidabru". Greičiau, atvirkiščiau. Skolininkas, kuris mėgintų Bažnyčios Uolos žodžiais atsakyti teisme į kreditoriaus ieškinį, patektų į kalėjimą už piktvališką išsiskokinėjimą nuo savo išsipareigojimo!

Tačiau "materializmo filosofija" šitame V. Dgd. pavyzdyje turi nedaug bendro su mūsų diskutuojamais klausimais. Atskiro žmogaus rūpestis, kaip įsigyti pinigų duonai nusipirkti arba skolai apmokėti, yra jo individualinė problema, o ne visuomenės, — tiesa, susijusi su visuomenine santvarka, kurioje jisai gyvena. Kapitalistinėje sistemoje šita asmeninė problema yra išsprendžiama vienaip, feodalinėje — kitaip, senovės Romos sistemoje — dar kitaip. Ne asmuo diktuoja visuomenei, kurioje jisai gyvena, o visuomenė asmeniui.

Taigi ir žinojimas, kuriuo

žmogus nori siekti laisvės, privalo neapsiriboti tik kasdieninėmis buities problemų supratimu, o eiti prie visuomenės gyvenimo pagrindų pažinimo.

Pažanga visuomenėje

Visuomenės gyvenimas keičiasi. Kokios priežastys to keitimosi? Tai yra svarbu suprasti. Ne gana tiksliai žinoti, kas yra, bet reikia taip pat stengtis surasti, iš ko ir kaip atsirado tas, kas dabar yra, nes tiktai iš to galima numanyti, kas bus toliau.

Šitą uždavinį — istorijos evoliucijos išaiškinimą — pasistatė sau materialistinė istorijos filosofija (kuri jį paveldėjo, beje, iš idealistinės filosofijos). Mes tai nurodome pereiname straipsnyje.

Visai teisingai sako "Draugo" bendradarbis, kad ne tik žinojime, o ir visuomeninėje evoliucijoje dialektinio materializmo šalininkai mato "žmogaus išlaisvintoją". Jisai ir pats mano, kad "žmonių evoliucija arba pažanga yra galima ir labai pageidautinas dalykas", — bet čia pat priduria:

"Tačiau, deja, ne tik mes, bet ir marksistai mato, kad žmonių raida kartais eina visai priešinga kryptim, būtent: ne gerėja, bet blogėja. Dėl to labai svarbu pažinti tas priežastis, kurios reikšiasi žmonių gyvenime, kad jas stiprinant būtų galima žengti pažangos keliu."

Tų žodžių rašytojas, žinoma, norėjo pasakyti, kad stiprinti reikia tas priežastis, kurios veda "į gerą, o ne visą priežastis, "kurios reikšiasi žmonių gyvenime". Mes neabejojame, kad blogybės priežasčių Bgd. visai nenori stiprinti.

Šitai patikslinus jo mintį, išreikštą paskutiniame citatos sakinyje, atrodytu, kad mes pilnai sutinkame šiame visuomeninės evoliucijos vertinime: ji labai pageidautinas dalykas, bet, deja, ne visada ji eina į gerą pusę; norint, kad ji vestų visuomenę pažangos keliu, reikia pažinti jos priežastis ir kovoti su tomis, kurios pažangai priešingos.

Bgd., atrodo, pritaria ir tam, kad evoliucijos priežasčių reikia ieškoti objektyvioje aplinkybėje, atseit, "tokiose aplinkybėse, kurios tikrai yra gyvenime, o ne tokiose, kurios galėtų būti, ar kas nors norėtų, kad jos būtų, bet jų nėra". Trumčiau tariant: aplinkybėje, o ne žmonių noruose arba įsivaizdavimuose.

Get po to jisai vėl pradeda ginčą.

Tarp objektyvių aplinkybių, kuriose reikia ieškoti evoliucijos priežasčių, materialistinė

filosofija pataria kreipti dėmesį ypač į materialines jėgas. Mūsų oponentas dėlto kreipiasi į mus su visa eile klausimų:

"dėl kokios priežasties jis (t. y. mes) tokią pirmenybę suteikia medžiaginėms aplinkybėms, o visai pažeigia dorines jėgas, sakydamas: "Materialistinė filosofija nežiuri istorijos eiga, kaip ir nuopelnų ir nusikaltingų grandinė"? Ar jis dorines jėgas laiko nesancionėmis ir nebūdingomis žmogaus gyvenimui? Bet jei jis jas laiko nesancionėmis, ar jis supranta, kad jis nustoja teisės ko nors iš žmogaus reikalauti dorovės vardu? Ar jis neaučia, kokią brangenybę jis lengva ranka prašalina iš žmonių gyvenimo? Jis pats žodžius: nuopelnai ir nusikaltingai savo ankstesniame straipsnyje rašo tik svertmenkluose (kabutėse). Išėitų jį turinį jis žiuri kaip į svetimą ar net juokingą dalyką. Lengva yra dorinius dalykus parašyti svertmenkluose laikraštyje, bet kai šie žodžiai svetimi pasidaro ir gyvenime, vargiai ar šį pasikeitimą galima laikyti evoliucija."

Žmogus, staigiai išgirdęs tokį "griausmą", galėtų krūptelėti. Bet mus jisai neužklupo netikėtai. Tas dundėjimas kilo ne iš perkūnijos, o iš to, kad mūsų oponentas "nudardėjo su ratukais, su mažiukais ir pakalene" — ir bumtelėjo, pasiekęs dugną!

(bus daugiau)

Redaktorius

Pareiškimas

Dėl Viktoro Biržiškos straipsnio

Vakar buvo atspausdintas "Naujienuos" penktoje puslapyje straipsnis "Spaudos banditai", po kuriuo pasirašo Viktoras Biržiška. Per klaidą jisai buvo įdėtas be Redakcijos prierašo, paneigiančio Biržiškos priekaištus P. Kėdainiui, — kas turėjo būti mažiau sia padaryta neteisėtai puolamam dienraščiui bendradarbiui apginti.

Kartu su tuo prierašu norėta dar įdėti ir vieno autoritetingo asmens pareiškimą, patvirtinantį P. Kėdainio užrašytą Dr. Kazio Griniaus atsiminimų identišumą. To pareiškimu laukiam, pats prierašas, deja, pasiliko nepridėtas prie Biržiškos straipsnio.

Straipsnį idėjus be jokių pastabų, tapo padaryta didelė ir visai neužpelnyta skriauda P. Kėdainiui, nuosirdžiam spaudos darbininkui ir velionies Dr. Griniaus gerbėjui. Įžūlus Viktoro Biržiškos puolimas prieš jį yra nieku nepateisinamas.

Ta tezę, kad rašytojas, kuris vartoja slapyvardį, o ipso nusikalsta dorovėi ir turi būti įtariamasis ir smerkiamas, yra gryniausia nesąmonė. Civilizuotame pasaulyje ištisa eilė geriausių ir garbingiausių rašytojų (ir publicistų) visą savo gyvenimą vartoja tik pseudonimus, ir jo-

DIDŽIAUSIAS PASAULYJE BUDELIS

LAURENTIJUS BERIJA—NKVD-MGB VIRŠININKAS

Kovo 29 dieną 1899 metais gimė šių laikų didžiausias žmonių žudikas ir budelis—NKVD-MGB viršininkas Laurentijus Berija. Tą dieną jam sukako 53 metai amžiaus. Palyginti jis dar jaunas žmogus, bet savo žiaurumo dėka pasiekęs sovietų hierarchijoje aukšto posto.

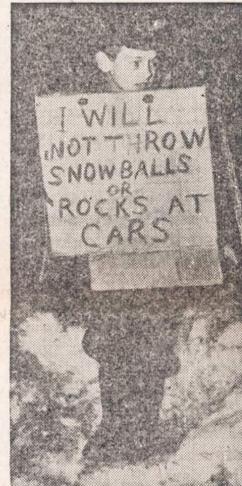
Laisvasis pasaulis žino kokiu jausmu šiandien mini Laurentijaus Berijos vardą uždarytieji kameroje, izoliatoriuose, koncentracijos stovyklose ir priverčiamųjų darbų darbininkai. Tie praeikimo žodžiai niekad nepasirodys komunistinėje spaudoje, bet juos šnibžda milijonai kolchozininkų prie traktorių, milijonai fabriku darbininkų, milijonai kalinių ir tremtinių, milijonai našlaičių...

Žmonijos istorijoje Berijos vardas jau įamžintas šalia Stalino vardo, lygiai kaip Himmlerio vardas užima vietą šalia Hitlerio.

Komunistinių žandarų ir šnipų šefo tėvynė buvo Gruzija. Pirmaisiais po revoliucijos metais joje dar buvo svajonės apie laisvę, kurios vardan įvykdėta revoliucija. Atvykęs atsiskaitymui Stalinas partijos bankete pasakė kalbą. "Gruzijoje,—kalbėjo jis,—susikaupė daug šiukšlių. Gruziją reikia iš naujo išarti". Stalino kalba buvo sutikta mirtina tyla. Prislėgti senieji Gruzijos komunistai nė žodžio neištarė. Tik vienas balsas džiaugsmingai atsiliepė Stalino grasinamajam. Šis balsas buvo čekistiškojo "wunderkinodo" Laurentijaus Berijos. Pasaugus jaunuolis buvo paskirtas Užkaukazio čekos viršininko pavaduotoju. Jis patiko Staliniui. Nuo to laiko jis nenustojė jam patikti. Patikti Staliniui pasidarė Berijos gyvenimo tikslas. Jis ėmėsi iš naujo arti Gruziją, 1924 metais sušaudęs 5,000 žmonių. Vykdydamas įsakymą po įsakymo, gaudamas paaugštinti paaukštinti, štai jau ketvirtį amžiaus Berija ariar dirvą ne tik Gruzijos, bet ir visos Sovietų Sąjungos, o pastaruoju metu ir vasalinių kraštų dirvą, — ir po čekistišku arklų trata milijonų žmonių kaulai.

— I sveikatą Laurentijaus von Berijos, mano Gestapo viršininko...

(Bus daugiau)



UNITED PRESS-NAUJIENŲ PHOTO. Minneapolis, Minn. — Dėvintu metu Larry Pearson vaikščioja su iškaba, kurioje užrašyta: "Aš nebemesiu sniego kamuolių ir akmenų į automobilius". Tėvas padarė tą iškabą ir priverė savo nusikaltusį sūnelį gatvėje ją laikyti.

Kiam protingam žmogui neat-eina į galvą mintis, kad jie turėję ką nors bendra su betkoku kais banditais.

Kas nori spaudą padaryti švaresnę, privalo pirma pats išmokyti praktikuoti susivaldymą diskusijose ir, rašant, dažyti savą plunksną į rašalą, o ne į tulžį.

Gerb. P. Kėdaini mes atsiprašome.

"Naujienuos" Redaktorius

"NAUJIENAS" SKAITO VISŲ SROVIŲ ŽMONĖS: DARBININKAI, BIZNIERIAI, PROFESIONALAI, DVASININKAI, VALSTYBININKAI, MOKSLININKAI JIE ŽINO, KAD "NAUJIENOS" PADUODA TEISINGIAUSIAS ŽINIAS IR GERIAUSIAS RAŠTUS.

JUOZAS SVAISTAS

NUOTYKIAI ŽEMĖJE, PRAGARĖ IR DANGUJE

29. (Tęsinys)

—Tinka. Dar vienas?
—Nagi atsitiko šiandien, visai neseniai. Prijoju grovi, gana platus ir gilus. Žiūriu — kažkas ten baisiai tursuoja. Žiūrėjau, žiūrėjau iš tolo ir nieko nepamačiau. Sumaniau prijoiti arčiau. Žiūriu — ant tavo tėvo velnias raitas bejojās. Ar teisybė?
—Meluoji, šelmi!
—Na tai duokš nugarą!

Brūkštelėjo dukart su savo turkišku peiliu, gavo ugnies ir tuos du brolius išvadavo.

Visi linksni susikūrė laužą, išsikėpė ant ieško laukienos, gardžiai pavalgė. Ruošėsi gulti.

—Ale kaipgi čia bus? — susirūpino Petras: — Mes visi neturim taip jau sumigtį: gali dar žvėrys užplūti, arba miško plėšikai užklęsti. Vienam tenka budėti. Kad ilgų ginėjų nebūtų, trauksim burtus.

Sutiko. Padarė keturis pagaliukus, vieną trumpesnį. Jaunylis tą ištraukė ir pasiliko budėti.

PER MERGINĄ GAVO, PER

MERGINA IR PRARADO

Visi sugulė, o jaunylis kūrėna sau ugnį ir sėdi pasirėmęs ant šautuvo. Naktis rami, graži. Mėnulis, kai vaikiš, šviesi burbuolinė bažnyčios lempa, pačioje pilnatyje. Giliai, girdimai alsuoja miškas. Plazda treškančio laužo liepsnos, šmėkčioja aplinkui judrus šešėliai, tarytum gerosios tėvų velės. Paslaptingas šnabzdės sklinda medžių šakomis, pakrūmiais.

Miškas niekad nemiega, gyvena jis ir naktį. Visai kitas, savotiškas jo nakties gyvenimas. Labiausiai tada pasireiškia tos paslaptingosios būtybės. O jų gausu. Čia jos sušlama medžių lapuose, čia praicina pažemių, treškindamos sausūs šapelius, čia staciai per krūmus nušingūda, o šit visai nelauktai sugingūda, sučirpsi vieno ar kito medžio viršūnėje.

Kartais tos būtybės pasirodo ir žmonėms, aiškiai pasirodo — geruoju ar piktuoju. Štai kai ir dabar. Smarkiau sutreška nukritusių šakutės ir sušlepi šlapi pernykščiai lapai. "Gal žvėris koks?" — pagalvoja vaikas. Jis ausylai klausosi ir atsidėjęs žiūri. Iš tankumynės išrieda dailus vieneratis vežimėlis, lengvai stūrinaičių traukiamas. Vežimėly moteriškas pavidalas. Netoliese sustoja ir šaukia jį: —Eikšėn, ką pasakysiu!

Vaikas galvoja: kas čia per ponis būtų,

kad naktį viena važinėja? Vis dėlto įsidrąsinęs prieina. Toji ponis klausia:

—Kas tu esi, kad čia naktį girioj nakvoji?
—O kas tu tokia?
—Laumė!
—Laumė? — nustebeš kartoja vaikas.
—Taip! Geroji laumė.

Bernaitis sumišęs: pirmąsyk mato laumę. Mėnulis šviečia stačiai jai į veidą. Ji jauna ir graži, kaip nė vienoj pasakoj. Ji meiliai žiūri, švelniai šypsosi, nes vaikas dailus ir jai patinka, kad drąsus. O šis visai sužavėtas. Jos šypsni, kaip šiltos marių putos, glosto širdį. Jis visai užsimiršęs. Žiūrėtu taip ir svaigtų be galo. Tik jį vėl paklausia: jos balsas skamba, kaip sidabro varpeliai.

—Aš pasisakiau, o kodėlgi man nieko neatsakai?

Tik dabar susigriebia vyraitis: —Taigi... Meš čia trys broliai ir dar vienas toks senas kareivis.
—A kurgi jūs einat?
—Mes einam pasižvalgyti pasaulyje. Namie neturim iš ko maitintis.

—Še tau šitą staltiesę, kad jūsi neturim iš ko maitintis. Kai tik norėsit valgyti, gert, pasitieskit staltiesę. Ant jos visko atsiras. Dar duodu tau šitą dėžutę. Kai tu ją atidarysi, tai stosis labai gražūs rūmai ir visa tarnyba.

Jaunikaitis gražiai padėkojo ir atsisveikino su gera ja laume. Grįžęs pakurstė begėstančią ugnį. Staiga suabejojo, ar čia ne monai tik. Pats vienas atsigalio išsivyniojo staltiesę ir pasitiesė. Iš tikrųjų: apstu atsirado įvairių valgių ir gerimų. Vėl susivyniojo. Nutarė pasidžiaugti drauge su broliais ir svečiu.

Tekanti saulė pažadino visus vyrus. Jaunylis paklausė:

—Gal norit ką užvalgyt?
—Žinoma! — atsiliepė vyresnysis: — Čia be jokio klausimo, broleli. Rasi turi iškepsę ką nors skanaus, kad taip plačiai visa burna šypsaisi?

—Aš turiu geriau, negu visi mūsų kepsniai. Man Laumė davė, duosiu ir jums.

Visi pavalgė, atsigėrė. Petras skubiai pasibalnojo ir rengėsi joti sąvais keliais.

—Palauk, pasilik su mumis! Eisim visi kartu, kol bus pakeliui, — draudė broliui: —Tu puikus žmogus! Mes tave pamilom, kaip tikrąjį savo tėvą.

Ejo, ejo ir išėjo iš girios. Čia žaliavo pievos, išmargintos gėlėmis, toliau bangavo jayvų laukai. Visa tai praėjo. Sustojo ant sauso pakileusio dirvono. Priešais raudonavo kunigaikščio dvaras.

—Pasilikim čia truputį! — pasiūlė jaunesnysis.

Jis atidarė laumės dėžutę. Tuoju stojos

puikūs rūmai. Vaikščioja visi ir stebisi. Puošnūs dideli kambariai, linksmai groja kapelija, budri sargyba iš lauko saugė, valgyti ir gerti sociai — gyven tik ir norėk.

Susidomėjo tais rūmais kunigaikščio dukte. Labai smalsi ir gyva buvo kunigaikštė. Atsikėlė rytą ir nerimsta ji. Pirmiau ten nieko nebuvo, o dabar tokie rūmai, kad nestelbia net jų. Panoro būtina apžiūrėti. Tėvas gina, neleidžia, o ji spiriiasi ir tiek. Galų gale sutiko: paliepė pasiimti dvi palydoves ir būrį sargybinių.

Atėjo. Šitų rūmų sargybiniai neįsileidžia. Pradėjo ginčytis, triukšmauti. Išgirdo broliai. Žiūri pro langus ir mato: vaikščioja ties rūmais ponaitė — skaisti kaip diena, šilkuose, žydinti kaip gražiausioji gėlė. Čia pat lūkurioja dar dvi prastesnės merginos. —Leiskim jas į vidų! — nekantrauja jaunylis.

Vyresnysis brolis rūstus ir nepasitikijs: —A ko anoms čia reikia? Gal piktai norais vedinos veržiasi čion?

—Aš irgi patarčiau neįsileisti, — prisideda Petras: — Veikia tik blogo, negu gero tenka tikėtis iš tokių...

—Ką jūs čia dabar! O kas nakčia atsitiko? Juk mes keturiose, tad gėda būtų baimintis tų merginų?

(Bus daugiau)

MANO ATSAKYMAS RETORIKAMS

IR SLAPUKAMS

(KRITIKA IR POLEMIKA)

Pasenusio reikalo atgaivinimas

Kai kurie Naujienų bendradarbiai taip pamėgo linksniuoti mano pavardę, kad man tik reikia prasižioti, o jie, žiūrėk, jau ir pilia ilgiausius straipsnius laikraštyje. Kodėl jie mane taip "pamėgo" aš nežinau, nes iš savo pusės visiškai nesistengiau jiems išieškoti... Bergždžiai ginčytis nemėgstu ir nesiginčiju, taip pat nesu tiek ambicingas, kad būtinau norėčiau pasakyti "paskutinį žodį", nes, mūsų kai kurių raštininkų įsitikinimu, tas teisus, kas pasako "paskutinį žodį", bet kadangi apie mane ir prieš mane paskutiniaisiais mėnesiais Naujienose buvo nemaža prirašyta, tai dabar noriu nors keliais žodžiais į visą tai atsakyti. Gal aš būčiau leides ir toliau triumfuoti mano "kritikams", bet kai p. K. Žemaitis kovo 7 d. šioje vietoje nusprendė mane galutinai likviduoti pareiškdamas, kad mano nereagavimas į Dr. V. Misiulio straipsnį "Nesibraukime pro dumtraukį, kur dėl mūsų yra atviros durys" reiškia "sutikimą" su ten pareikštomis mintimis ir kad "pagaliau reaguoti buvo ir neįmanoma, nes straipsnyje išdėstyti faktai yra jokia retorika nebesugriaujami", aš nusprendžiau nebegylyti, nes iš savo neturimos publicistinės veiklos gerai žinau, jog žurnalistikoje apskritai nėra faktų, kurie jei ir nesileidžia "sugriaujami" tai bent duodasi "apgriaujami"...

Bet, didžiai gerbiamasai ponas K. Žemaitis, kam man bereikėjo reaguoti, jei mano iškelta prieš pusę metų Dirvoje mintis dėl parapijinės mokyklos apilietuvimo jau stojosi kūnu? Lietuvių kalba ten dėstoma ne tik šeštadieninėje mokykloje, bet ir kitomis savaitės dienomis. Aš visai ir negalvoju savintis už tai nuopelną: tie nuopelnai, be abejo, priklauso kitiems, bet reikia ir tai pastebėti, kad tas reikalas pajudėjo iš vietos kaip tik nuo ano mano straipsnio pasirodymo. Tokiu klausimo išsprendimu aš pirmas pasidžiaugiau ir apie tai užmiršau. Nežinau, kodėl p. K. Žemaitis jį vėl Naujienose priminė.

Jei p. K. Žemaičiui įdomu žinoti, kodėl aš neparodžiau savo "retorikos" ir neatsakiau į Dr. V. Misiulio be galo išstęstą rašinį, tai galiu jam dabar pasakyti, kad tas rašinys parašytas ne į temą ir apskritai jokios "retorikinės" kritikos neišlaiko. Savo straipsnyje Dirvoje aš kalbėjau tik apie reikalą kaip nors suteikti daugiau lietuviškos dvasios mūsų parapijinei mokyklai, ir aš, jį rašydamas, nė sapnuoti nespavau, ką turėjo daryti vysk. Brizgys, būdamas Lietuvoje, ir ar gen. Raštikis likvidavo ar nelikvidavo Lietuvos kariuomenę. Jei jau Dr. V. Misiulis išvystė tokią, anot p. K. Žemaičio, nesugriaujamą retoriką, tai jam reikėjo tą retorikos kilpą mesti dar toliau į pračių ir čiupli rusų carą už barzdos, kam jis uždraudė lietuvišką raštą, nes jei lietuviai būtų galėję laisvai šviestis, tai būtų ir į Ameriką atsivežę didesni žinių bagažą ir gilesnį bei sąmoningesnį tautinį susipratimą ir tada gal ir lietuvių parapijinėse mokyklose būtų

ilgiau išlaikę... Mūsųose čia kažin kaip jau virto šablonu, kad jei iškelia vieną kitą išsivijos visuomeninio gyvenimo blygę, tai būtinai atsiras "didelių retorikų", kurie padarys rūstų veidą ir pirštu nurodys į nepriklausomą Lietuvą šaukdami: štai, ten, smetoninėje santvarkoje, glūdi visų blygybių šaltinis. Naivu ir juokinga! Išivaizduokime, kad Lietuva visą laiką būtų buvusi demokratinė, kaip demokratija suprantama čia, JAV — ar tada Amerikos lietuvių parapijinės mokyklos būtų buvusios šiandien lietuviškesnės? Ar tada nė viena lietuvaitė nebūtų ištekėjusi už kitataučio? Ar Amerikos vyskupai nebūtų varę nutautinimo politikos per bažnyčią? Juk JAV yra labai demokratinis kraštas, o ar čia nėra gengsterių? Ar čia nėra didelės korupcijos atsitikimų valdžios sferose? Ar Amerikos kareiviai neparsiveža tūkstančių žmonių kitataučių? Ar amerikietės neteka už kitataučių?

Dabar pasikalbėkime konkrečiai. Aš pastebėjau savo rašinyje Dirvoje, kad mūsų parapijinėje mokykloje trūksta arba, teisingiau sakant, visai nėra lietuviškų paveikslų ir šūkių, nors anghų kalba yra. Dr. V. Misiulis, įrodinėja, kad tokių paveikslų ir šūkių ir Lietuvos mokyklose nebuvo, nors, pagaliau ir sako, jos, gal būt, Kauno mokyklose ir buvę. Ir jis nedviprasmiškai duoda skaitytojų suprasti, kad jei tokių da-

lykų šiandien neturi Amerikos lietuvių parapijinės mokyklos, tai kalta Lietuvos valdžia, kam jų neatsiuntė. (Kas gi daugiau bus kaltas?)

Gerai, palikime tą tuščią ginčą nuošalyje ir pagalvokime, kaip konkrečiai tą klausimą išspręsti dabar turimomis sąlygomis. Aš siūlau štai ką: neseniai Detroitė įsisteigė Lietuvių Rezistencinės Santarvės skyrius. Rezistencinei Santarvei rūpi ne tik visokiariopos paramos teikimas kovojančiam kraštui, bet ir tautinės rezistencijos gaivinimas ir rėmimas išsivijoje. Detroito Lietuvių Rezistencinės Santarvės skyrius apsiima parūpinti lietuvių parapijinei mokyklai lietuviškų šūkių, ir jei mokyklos vadovybė ar tėvų komitetas to nori, tegul kreipiasi telefonu: TO 90696. Lietuvių Rezistencinės Santarvės Detroito skyrius parūpins mokyklai lietuviškų šūkių. Su lietuviškais paveikslais dabar sunkiau, bet ir tai kažin ar ir tas klausimas nėra išsprendžiamas. Juokinga gi ta p. K. Žemaičio minia Dr. V. Misiulio "nenugalima retorika"! Amerikos lietuviai į bažnyčių bei mokyklų sistemą įdėjo dešimtis tūkstančių dolerių, o šūkiams ir paveikslams ėmė ir pritrūko centų!

LRS skyriaus įsteigimas Detroitė įvykęs faktas

Kovo 14 d. p. Ten Buves rašo apie Lietuvių Rezistencinės Santarvės skyriaus steigimą Detroitė ir daro išvadą, kad to skyriaus įsteigti "nepavyko". Tai yra Naujienų skaitytojų klaidinimas, nes Lietuvių Rezistencinės Santarvės skyriaus įsteigimas Detroitė jau įvykęs faktas. Jau galvojama ir apie kito skyriaus steigimą.



Merriman, Neb. — Pagauna Blaine Ellis, kuris nušovė tris žmones.

P. Ten Buves rašo, kad Alantais organizuojąs "rezistencija-izoraitininkus". Apie Rezistencijos organizavimą aš jau aukščiau paaškinau, o kas liečia izoraitininkų organizavimą, tai aš tikrai nenoriu konkuruoti ir pagaliau jei ir norėčiau tai negalėčiau su VLIKu, teisingiau sakant, su krikščionių demokratų partija VLIKe, kuri juk ir yra didžioji ir tikroji izoraitininkų organizatorė...

O kad p. Ten Buves vadina mane "didžiu išminčiumi" tai aš tuo nė kiek nesididžiuoju ir gražinu tu komplementą jam atgal, nes nenoriu ir nepriimu jokių "pagarbos pareiškimų" iš spaudos klounų, kurie juokina ir klaidina publiką smarkiai užsimaskavę...

Tuo, ponai, aš savo atsakymą ir baigiu. O dabar, ponai retorikai ir slapukai, žodį vėl perduodu jums. Jei jūs mane vėl pagerbsite savo retorikos įmantrybėmis, tai, gal būt, aš vėl jums atsakysiu po pusės metų, o gal ir visai neatsakysiu...

Sovietai niekada nelaiškė sutarčių

Gen. A. C. Wedemeyer, buvęs kariuomenės štabo pavaduotojas, pareiškė čia spaudos atstovams, kad Sovietai nuo pat jų Amerikos pripažinimo 1933 m. niekada nesilaikė su jais padarytų sutarčių.

Kalbėdamas apie Korėją, jis pasakė, kad reikia arba laimėti Korėjoje, arba mesti šį komunistų parinktą frontą, kur Amerika negalinti parodyti savo ginklų pranašumo. Paklaustas, kokiū būdu laimėti Korėjoje, jis atsakė, jog tam galį tekti pavartoti mūsų "baisuosius naikinamuosius ginklus".

Wedemeyer, kuris, be to, yra Tafto rėmėjas, pareiškė, jog jis metęs karo tarnybą nesutikdamas su gen. Eisenhoweriu bei mūsų Tolimųjų Rytų politika.

PAVASARINIS NAUJIENŲ PARENGIMAS

1952 m. balandžio-20 d. SOKOLU SALEJE 2337 So. Kedzie Ave.

"Nemuno Pakrantėmis"

Dr. A. Garmaus knyga "Nemuno pakrantėmis (Jaunųjų dienų atsiminimai)". Knygos yra 136 psl. Kaina \$1.25. Gaudama "Naujienų" administracijoje 1739 So. Halsted St., Chicago 8, Ill., prisiuntus čekį arba money order \$1.25. Pašto išlaidos 10c.

SOTUS ALKANAM PADEK

AID OVERSEAS, INC., 3133 S. Halsted St. Chicago 8, Ill. DA. 6-3859

Bendrovė siūnčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus kraštus, išskyrus SSRS. Pristatymas trunka apie 17 d., nes siuntiniai siunčiami iš Europos sandėlių. Pilnas draudimas. Reikalaukite pilno sąrašo.

SIUNTINYS Nr. 5—\$4.40	SIUNTINYS Nr. 19—\$9.95
2 sv. rūkytų lašinių, 2 sv. marmelado, 1 sv. pupelių kavos, 1 sv. cocoa, 2 sv. cukraus, 1 sv. margarino	4 sv. rūkytų lašinių, 2 sv. kiaulinių taukų, 2 sv. margarino, 2 sv. marmelado, 1 sv. pupelių kavos, 2 sv. cocoa, 1 sv. šokolado, 4 1/2 sv. cukraus, 2 gabalai tualet. muilo.
SIUNTINYS Nr. 10—\$6.50	SIUNTINYS Nr. 25
2 sv. rūkytų lašinių, 2 sv. kiaulinių taukų, 1 sv. margarino, 1 sv. pupelių kavos, 1 sv. cocoa, 1 sv. šokolado.	E) 9 sv. grynų kiaul. taukų \$5.25 C) 15 sv. gryn. kiaul. taukų \$8.00
SIUNTINYS Nr. 12—\$6.40	SIUNTINYS Nr. 94
2 sv. kiaulinių taukų, 2 sv. rūkytų lašinių, 1 sv. pupelių kavos, 1 sv. cocoa, 1 sv. šokolado, 2 svarai cukraus.	B) 8 sv. bičių medaus \$5.00 E) 20 svarų cukraus \$4.70 D) 5 svarai margarino \$3.70

SEE IT NOW! AT BRUNO'S

Here's WHY you get CLOTHES CLEANER in a Westinghouse LAUNDROMAT

WASH AWAY RINSE AWAY ACTION

GETS dirt out... KEEPS dirt out!

... of course, it's electric!

The Laundromat washes clothes clean! And the rinsing and draining actions that follow, keep clothes clean. Dirty wash and rinse waters drain away from clothes; never strain through them! See the Laundromat today. Get a demonstration of marvelous WASHAWAY, RINSEAWAY Washing Action that washes your clothes so clean... gets dirt out, keeps dirt out!

Get Proof! These 3 Laundromat Features Make the Difference!

WEIGH CLOTHES on the Weigh-to-Save Door. You'll always wash the right amount of clothes in the right amount of water with the right amount of soap.

SAVE SOAP... SAVE ON HOT WATER... SAVE ON the Water Saver Dial to correspond to the weight of the load being washed: Small, Medium, Regular.

WASH CLOTHES SO CLEAN with patented WASHAWAY, RINSEAWAY Action. It's the EXCLUSIVE SLANT, the secret of really clean clothes!

YOU CAN BE SURE IF IT'S WESTINGHOUSE COME IN TODAY! COURTEOUS SALESMEN TO SERVE YOU

BRUNO'S APPLIANCE & FURNITURE CENTER

1151 NORTH PULASKI ROAD SPAULDING 2-1066

OPEN MONDAY AND THURSDAY EVENINGS

TAUPLYKITE

ateičiai. Pasidėkite taupomus pinigus į Chicago Savings and Loan Association, kur kiekviena santaupa pilnai apdrausta iki 10,000.00 dolerių by an agency of the United States Government.

KUR VISADA BUVO IR YRA ISMOKAMAS AUKŠTAS DIVIDENDAS.
KUR PINIGAI BUVO IR YRA ISMOKAMI PAGAL PAREIKALAVIMĄ.

KUR TAMSTA PATS GALI ATLIKTI VISUS SAVO IR SEIMOS FINANSINIUS REIKALUS.
KUR 27 METŲ PATYRIMAS UŽTIKRINA VISIEMS SAUGŲ IR TEISINGA PATARNAVIMA.

Tauptykite šioj tvirtoj, turtingoj, lietuviškoj finansinėj istaigoj. MŪSŲ TURTAS YRA VIRS 3,000,000.00 DOLERIŲ. Dėl paskolų geresnėm sąlygom, perkant arba statant namą, visada pasimatykite su mumis.

CHICAGO SAVINGS AND LOAN ASSOCIATION • JOHN PAKEL, Prezidentas • 6234 So. Western Ave. • Tel.: GRovehill 6-7575

VALANDOS: Pirmadieniais nuo 12 iki 8 val. vakaro. Antradieniais ir Penktadieniais nuo 9 iki 4 po pietų. Ketvirtadieniais nuo 9 iki 8. Trečiadieniais uždaryta visą dieną. Šeštad. nuo 9 ryto iki 2 po pietų.

Chicago Lietuvių Klubų ir Draugijų 1952 m. Valdybos

CHICAGO LIETUVIŲ SUVALDYBŲ DRAUGIJOS 1952 METŲ VALDYBA: Pirm. Ant. Jusas, 2131 West 24th St., FR 6-4416; Vicepirm. J. Gurgžda, 3944 S. Rockwell St.; Nut. rašt. V. Juška, 4443 So. Rockwell St., YA 7-4472; Fin. rašt. N. Wilcox, 4443 South Rockwell St., YA 7-4472; Izd. J. Puniška, 2605 W. 43rd St., LA 3-9523; Kontr. rašt. O. Svirnickas, 2512 W. 69th St., HE 4-0290; Maršalka K. Karpis, Korespondentas A. Jusas. Draugijos susirinkimai įvyksta kiekvieno mėnesio ketvirtą trečiadienį 7.30 val. vak. Hollywood Inn svet., 2417 W. 43rd St. Choro valdyba: Antanas Janus, 2308 W. 23rd St. (pirm.); O. Svirnickas, 2512 W. 69 St., HE 4-0290 (sekr.). M. Endziulis, 5610 S. Maplewood Ave. (knygų prižiūrėtojas).

ZEMAIČIŲ KULTŪROS KLUBO 1952 METŲ VALDYBA: Steponas Narkis, pirm., 4353 So. Tolman Ave., tel. Virginia 7-1279; Antanas Jusas, pirm. pabeig., 2131 W. 24th St., tel. Frontier 6-4416; Juozas Balčičius, nut. rašt., 4344 S. Campbell Ave., tel. Cliffside 4-7034; Paul J. Petrakis, fin. rašt., 812 W. 33rd St., tel. 7143; S. A. 9-9191; Mrs. Adèle Burba, izdiniškė, 6328 So. Eggleston Ave., tel. DORchester 3-5165; Antanas Jonikas, kontrolės rašt., 2617 W. 43rd St., tel. YARDs 7-8183; Jonas Danis, maršalka, 8235 S. Long Ave., Oaklawn, Ill.; Steponas Narkis, korespondentas. Susirinkimai įvyksta kas trečia trečiadienį po pirmos kiekvieno mėnesio 7.30 v. vakare Hollywood svet., 2417 W. 43rd St.

LIET. KEISTUČIO PAŠALPO KLUBO 1952 METŲ VALDYBA: A. Valonis, pirm., 5971 So. Normal Ave., tel. WE 6-9211; F. Jakavičia, vicepirm., 3531 W. 5th Ave., tel. SA 2-4985; M. Krasauskas, nutar. rašt., 919 W. 33rd Pl.; B. Šnotas, fin. rašt., 7143 So. California Ave., tel. HE 4-1135; F. Mickas, kasierius, 4641 Archer Ave., tel. LA 3-9066; J. Simonavičius, kasos glob., 4531 So. California Ave., tel. LA 3-9726; J. Gurgždas, kontr. rašt., 3944 South Rockwell St.; V. Balsis, maršalka; A. F. Wells, advokatas-patarėjas, 69 W. Washington, tel. FT 6-2282; Dr. M. T. Strickl, daktaras kvotejgis, 4645 So. Ashland Ave., tel. YA 7-4787.

HUMBOLDT PARK LIETUVIŲ POLITIKOS KLUBO 1952 METŲ VALDYBA: John B. Benekaitis, pirm., 3724 N. Sheffield Ave., tel. LA 8-3216; Mike Cepulevičius, vicepirm., 3327 W. LeMoine St., tel. SP 2-7003; Anton Lungevics, nut. rašt., 1814 Wabansia Ave., tel. HU 6-2265; Stanley Benekaitis, finansų rašt., 2309 N. Springfield Ave., tel. AL 2-1522; Paul Milasvecius, izdinkas, 4207 N. Linder Ave., tel. PA 5-0256; Anton Kuprevics, maršalka, 5431 W. Drummond Pl. tel. NA 2-0107. Susirinkimai įvyksta kas trečia trečiadienį 8:00 v. vak., 3600 W. North Ave.

MORNING STAR KLUBO 1952 M. VALDYBA: Stanley Jacobs, pirm., 2650 Pierce Ave., Chicago 22, tel. HU 6-0324; John Benekaitis, vicepirm., 3724 N. Sheffield Ave., tel. LA 8-3216; A. Walskis, nutar. rašt., 3259 Pierce Ave., tel. AL 2-0230; Stanley Buneckis, finansų rašt., 1701 N. Pulasky Rd., tel. DI 2-5117; John Draugelis, kas., 1701 N. Pulasky Rd., tel. DI 2-5117; John Radisauskas, kontrolės rašt., 1646 N. Bell Ave.; Sylva Vaskelis, izdo glob., 3308 Evergreen Ave.; Kaz. Vikanis, maršalka, 2028 N. Melvina Ave., tel. NA 2-1937. Susirinkimai įvyksta pirma ketvirtadienį kiekvieno mėnesio, 3600 North Ave.

LIETUVIŠKOS TEATRALISKOS DRAUGYSTES RŪTOS No. 1 1952 METŲ VALDYBA: Albert Tamson, pirmininkas; Anna Casey, pirm. pabeiglininkė; Frank Opulskas, nutarimų rašt.; Thomas Salkauskas, finansų rašt.; Margaret Kanis, kontrolės rašt.; Elizabeth Tamson, kasos pabeig.; Justina Yuškešienė, kasierius; Tadas Selickas, durų sargas; Tadas Selickas, liguonių lankytojas; Joseph Bartkus, teisėjas; Elizabeth Tamson, teisėjo rašt.; Frank Opulskas, korespondentas, 3955 Archer Ave., Chicago 32, Ill.

JONISKIEČIŲ LABDAROS IR KULTŪROS KLUBO 1952 METŲ VALDYBA: pirmininkas J. Gasparrakis, 5356 S. Richmond St.; vicepirmininkas Alf. Masiulis, 3252 So. Halsted St., tel. VI 2-7319; protokolu rašt. J. Keturakis, 3217 So. 53rd Ct., Cicero, Ill.; finansų rašt. F. Čepulis, 3510 W. 63 St., tel. RE 7-0243; kasierius J. Vibel, 6447 So. Emerald Ave., tel. EN 4-4380; 1. Kasos globėjas K. Kazlauskas, 2910 W. 40th Pl., tel. VI 7-6275; 2. Kasos glob. A. Jonikas, 2617 W. 43rd St., tel. YA 7-9183. Korespondentas Alf. Masiulis, 3252 S. Halsted St., tel. VI 2-7319.

MARQUETTE PARKO NAMŲ SAVININKŲ ORGANIZACIJOS 1952 METŲ VALDYBA: Pirmininkas Juozapas Balčičius, 7253 So. Sacramento Ave., GR 6-5078; Vicepirmininkas Antanas Stankus, 7229 So. Fairfield Ave., WA 5-3972; Nutarimų rašt. Frank B. Kutis, 2603 W. 69 St., HE 4-4638; Fin. rašt. Petras Kenutis, 5015 W. Quincy St., CO 1-5270; Kasierius Domininkas Bredelis, 6751 South Campbell Ave.; Maršalka Aleksandras Dulčius, 6404 So. Campbell Ave. Korespondentas O. Svirnickas, 2512 W. 69 St., HE 4-0290. BOARD OF DIRECTORS: Karymėtos Brevitis, 7219 S. C. Horton Ave., Antanas Kardelis, 7126 So. Mozart St., FR 6-2342; Ona Svirnickas, 2512 W. 69th St., HE 4-0290. Susirinkimai yra kiekvieną mėnesį 4 ketvirtadienį 7.30 val. vakaro Friendly svetainėje, 2548 W. 69th St.

5-NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. —TREČIAD. BALANDŽIO 2, 1952

PASKAITA APIE JONĄ BILIŪNĄ

Sekmadienį, balandžio 6 dieną, 3 valandą po pietų, Lietuvos Auditorijos pietinėje salėje, bus Dr. A. Garmaus paskaita apie rašytoją Joną Biliūną.

St. Tamulaitis kalbės apie Biliūno stilių.

Chicago ir jos apylinkių lietuviai kviečiami į paskaitą.

CHICAGOS LIETUVIŲ LITERATŪROS DRAUGIJA

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Iteikta P. Andriūšiu premija

Kovo 30 d. Lindblom High School auditorijoje Chicagoje Lietuvos Rašytojų Draugija suurošė literatūrinę premiją (iteikimo paminėjimą su atitinkama programa. \$1,500 LRD premija buvo iteikta už P. Andriūšio veikalą "Sudiev, kvietkeli" autoriaus įgaliotiniui Amerikoje P. Šulaciui, kuris ją persiūsi Andriūšiu į Australiją.

Aktas ir koncertas

Minėjimas pradėdamas Lietuvos himnų.

Į garbės prezidiumą buvo pakviesti: Lietuvos konsulas Dr. P. Daužvardis, ALT pirm. L. Šimutis, Balfo atst. kun. Dr. Juška, Lituanistikos Instituto laik. prezidentas Dr. P. Jonikas, Liet. Profesorų Draugijos pirm. Dr. A. Gylis, Pas. Liet. Dailininkų S-gos pirm. A. Varnas, Illinoisaus Liet. Tremtinių Bendruomenės pirm. P. Gaučys ir rašytojas S. Zobarskas. Jie tarė ir po sveikinimo žodį.

LRD pirm. B. Babrauskas savo kalboje davė kai kurių laureato gyvenimo bruožų, dėkojo premijos mecenatams 6 Venecuelos lietuviams ir ragino mūsų visuomenę daugiau skaityti bei pirkti lietuvišką knygą, kurios kraštui mums tektų ir Lietuvon parsivežti, nes ten lietuviškoji knyga būsianti sunaikinta. Pasilūkę susirinkusiesiems pasirašyti tam tikrą pasižadėjimą pirkti bent 80% laisvąjam pasaulyje išeinančių lietuviškų knygų.

Premijos skyrimo aktą perskaitė rašyt. S. Zobarskas, o paties laureato žodį, kviečiantį pamilti jo vaizduojamą visų mūsų Lietuvos žemę, akt. ir rašyt. Antanas Rūkas.

Po oficialinės dalies buvo koncertas bei meninė dalis. Sol. V. Cinkaitė padainavo keletą dainų, o styginis kvartetas (A. Paukštys, M. Petrusėvičius, V. Jančys ir S. Rosen) pagriežė kelis muzikos dalikėlius. Akompanavo A. Nakas. Literatūrinė dalis akt. G. Gandrimas paskaitė "Sudiev, kvietkeli" ištrauką. J. Švaitas skaitė savo "Petro Širvoko" ištrauką, būdingą vaizdelį apie širvoko nuotykius pagare, gvyvai atautus mūsų pasakų motyvais. "Dolery iš Pitsburgo" S. Zobarskas plastiškai pavaizdavo iki apsvogimo nuėjusio vaiko sielos kovą. G. Tulauskaitė perskaitė kelis savo eilėraščius.

Sceną puošė, be Amerikos, ir Lietuvos vėliava, o taip pat ir laureato paveikslas, pieštas dail. A. Varno.

Is knygų platintojų į salę atsigabentuosius "Sudiev, kvietkeli" egzempliorius susirinkusieji greitai išpirkė. Paskui buvo papildoma atgabenta daugiau egzempliorių.

Premijos skyrimo akte (pasirašytame jūry komisijos pirm. A. Vaičiūlaičio ir sekr. A. Merkelio ir narių J. Brazaičio, S. Zobarsko ir B. Brazdžionio), sakoma, kad premija skiriama "už apysaką "Sudiev, kvietkeli", kurioje giliai pažintas ir su meile atvaizduotas aukštųjų tradicinių kaimo būvis bei jo žmonių dvasia; sutelktas aukštųjų kalbinis lobs ir didelės kultūros stiliumi sukurti spalvingi vaizdai".

Premijos aukotojai

Šią premiją sudėjo 6 Venecuelos lietuviai, kurių brangintinas pavyzdys visų kalbėtojų bu-

vo pabrėžiamas. Tie mecenatai yra: J. Bieliūnas (prekybininkas ir visuomenininkas), L. Jablonskis (automechanikas), D. Kikas (prekybos bendrovės tarnautojas), P. Mikalauskienė-Zilinskaitė (gailestingoji sesuo), V. Venckus (tekstilės darbininkas) ir M. Zupkus (prekybininkas). Jie savo premijos sudėjimo akte te rašo, jog jie tuos pinigų skyrė "Brangindami lietuvišką spausdintą žodį ir per jį besireiškančią mūsų tautinę kūrybą, einančią iš mūsų tautos dvasios gelmių ir savo grožiu taraujančią tai pačiai mūsų tautai". Tą premiją aukodami visų Venecuelos lietuvių vardu, jie pažymi: "Šiuo savo žygiu darome dalinį patarnavimą mūsų rašytojams, atsidūrusiems su nemaža savo tautos dalimi tremtyje ir nešantiems sunkų likimą. Tegul šis patarnavimas bus ženklus jiems, kad kiekvienas išvartys iš savo namų bedalis lietuvis, kur jis bebūtų, ilgesyje savo tautos laisvės, mena tokią pat bedalį mūsų brangų rašytoją ir laukia iš jo dovanos — naujos ir geros knygos". S.

Vienos paskaitos proga

Pasiklausius kovo 22 d. paskaitos apie Karaliaučių, kyla štai kokie pageidavimai. Profesorų draugijos vardu ruošiamos paskaitos privalėtų būti tikrai akademiškai atliktos, nors jos ir turėtų būti visiems prieinamai skaitomos. Darant pranešimus sudėtingesniais klausimais, būtų gera, kad toks klausimas būtų nušviečiamas įvairių mokslo šakų žinovų. Ir nebūtina koks klausimas turėtų būti per vieną pranešimą išaiškintas; galima tam skirti, reikalui esant, kelis.

Kas nežino, kad apie mūsų tautos praeitį, jos seniau ir dabar gyvenamos žemės plotus visi nori plačiau sužinoti, rimtesni žinių išgirsti iš tos srities žinovų. Bet pakankamai rimtai akademiškai neparuošti pranešimai, rodos, netiktų siejami su profesorių draugijos vardu. Kita vertus, "praktinis politikavimas" berods, nėra ir profesorių draugijos uždavinys. Praktikinės politikos klausimus geriau palikti politikams spręsti. Jie čia turi didesnį patyrimą ir rasi jautriau išmano, kuriais klausimais ir kada patogu viešai prabilti. Mes nesame tokia pajėgi tauta, kad kiekviena proga ir įvairiais atsitikimais apie viską viešai garsiai galvodami erzintume Lietuvos valstybės kaimynus. Tatai žinoma, nereiškia, kad tinkama forma ir savo vietoje mes neturėtume savo teisių ginti. Buves

SLA 226 kuopa

Svarbus SLA 226 kuopos susirinkimas bus trečiadienio, bal. 2 d., vakare, įprastoj vietoj, 3600 W. North Ave. Visi kuopos nariai privalo atlikti savo pareigą, t. y. privalo būti šiam susirinkime ir balsuoti Vykdomąją (Pildomąją) Tarybą už tuos kandidatus, kurie, jų manymu, yra geriausi.

Taip pat šiame susirinkime bus renkami SLA seimo delegatai. Seimas įvyks šių metų liepos mėnesį Clevelande.

Šis kuopos susirinkimas šaukiamas atviruokais, tačiau, jei kurie nariai negavote, vis tiek ateikite į susirinkimą. K. Č.

Naujienietis pataria savo draugui užsirašyti NAUJIE-NAS.

"Pirmyn" choro dainos

"Pirmyn" choro dainų ir muzikos koncertas kovo 23 d. Lietuvos Auditorijoje tikrai žavėjo klausytojus.

Malonu ir tai, kad "Pirmyn" choras įsijungė ar bent tik šiame koncerte dalyvavo buvęs tremtinys A. Peškys. Tai nauja jėga dainos srity.

Pono A. Peškio malonus išlavitintas tenoro balsas ir jo laikymasis scenoje be tuščių pretenzijų teikia malonumo klausytojams.

Būtų gera, kad ir kiti naujieji ateiviai dainininkai bei dainininkės, kad ir operose dainavę, susispiestų vieną "Pirmyn" chorą ir sudarytų apie didelį ir galingą chorą.

Šiame koncerte žavėjo klausytojus kiti dainininkai: vyrų kvartetas, Skever-Steponavičienė, taip pat Aldona Nugaras.

Būtų gera, kad "Pirmyn" choras dažniau surengtų panašius parengimus. K. Č.

NASLIUKIŲ PADEKA

Našlių ir Našliukių Klubu vadovybė dėkoja poniai Sophie Barcus, šaltimierui ir Margučiu, veltui garsinusiems vakarą, kuris buvo gana pasėkmingas ir naudingas. Mrs. Witis

RUDMINUS APLANKE GARNYS

Beskraidydamas šv. Jurgio parapijos apylinkėje, laidotuvių direktoriaus George F. ir Dorothy Rudmin (Rudmin) namus, 3319 S. Litanica Ave., aplankė garšys ir paliko gražią ir sveiką dovaną — 7 sv. ir 15 uncijų dukrėlę. Motina ir naujagimė jau apleido šv. Kryžiaus ligoninę ir dabar yra namie.

Ponai G. ir D. Rudminai garšiu už tokią gražią dovaną yra labai širdingai dėkingi. Senas Petras

Šakenienė ir Bačiūnai atostogavo

Ponia Vera Shakenienė, 5009 S. Kedvale Ave., ir žentas Valteris ir Elena Bachunai 5 savaites atostogavo saulėtoje Floridoje. Į Chicago sugrįžo balandžio pradžioje pp. Bachunų automobiliu, gerai pasilsėję ir pasimaudę.

Didesni atostogų laiką jie praleido Miami, bet aplankė ir kitas svarbesnes ir gražesnes vietas bei miestelius. Susitiko daug lietuvių, tiek vietinių, tiek ir iš kitų valstybių atvykusių, kurie žiemos metu aplanko Floridą.

Antanas ir Vera Shakeniai yra seni naujieniečiai, žentas V. Bachunas yra brolis J. Bachuno, Michigan valstybės rezortų savininko, kurio vasarvietės vasaros metu aplanko daug svečių. Senas Petras

Vieni skelbia dalį tiesos, kiti dalį jos nuslepia, o NAUJENOS paskelbia visą tiesą.

JUOZAPAS TILENDIS

Mirė 1952 m. kovo 30 dieną, 9:00 val. ryto, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Amerikoje išgyveno 47 m. Paliko nuliūdę: žmona Elizabeta (pagal tėvus Dudaite); dvi dukterys: Ann Tilendis ir Millicent, žentas Harold Corbitt; du sūnūs: Frank, marti Rožė ir Albert, marti Margaret; penki anūakai ir daug kitų giminių, draugų ir pažįstamų. Priklausė LDS 53 kuopai ir LLD 19 kuopai.

Kūnas pašarvotas P. J. Ridiko koplyčioje, 3354 So. Halsted Street.

Ketvirtadienį, balandžio 3 d., 1:30 val. po pietų bus lydima iš koplyčios į Lietuvos Tautines kapines.

Visi a. a. Juozapo Tilendis giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka: Žmona, Dukterys, Sūnūs, Anūakai ir Giminės. Laid. direkt. P. J. Ridikas. Tel. YArds 7-1911.

ISRINKTAS BOHEMIEČIŲ ADVOKATŲ S-GOS PREZIDENTAS



Joseph M. Dvorak, Jr.

Bohemiečių Advokatų S-gos prezidentu šioms metams išrinktas Joseph M. Dvorak, Jr., 463 Long Common Road, Riverside, Illinois.

J. Dvorak gimęs Chicagoje 1913 m. birželio 25 d. baigė gimnaziją (High school) ir universitetą Wisconsin ir Kent College of Law.

J. Dvorak yra narys Bohemiečių Ložės Nr. 943 AF ir AM, Amerikos Legiono Berwyn Posto No. 422 ir Elk Ložės Cicero-Berwyn No. 1510. Jis taip pat Chicago Bar Association ir Illinois Bar Ass'n narys ir Phi Alpha Delta Legal Fraternity narys.

J. Dvorak vedęs Petru Dvorak, kuri yra Frank J. Petru, notaro ir Real Estate įstaigos vedėjo 1443 West 18th St., dukteris ir taip pat praktikuojanti teisininkė, turinti savo įstaigą Chicago Trust Building, 111 W. Washington St.

Plečiamas žygis už Stevensoną

Chicagoje įsteigta raštinė, kuri rūpinasi Illinoiso gubernatoriaus Stevensonso rinkimu į JAV prezidentus visame krašte. Tai raštinei vadovauja adv. G. W. Overton ir Chicago universiteto prof. W. Johnson. Illinoiso komitetas Stevensonui remti jau anksčiau buvo suorganizuotas.

Tuo tarpu pats Stevensonas, reporterių klausinėjamas, aiškiai nepasako, ar jis pasiryžęs kandidatuoti į prezidentus.

Pataisytas pilietybės vadovėlis

Aukštesniųjų mokyklų vedėjams ir pilietybės mokslo (civics) mokytojams čia išteikti peržiūrėti ir kiek pataisyti pilietybės mokslo vadovėliai, iš kurių tie dalykai turės būti dėstomi mokiniam. Tokie vadovėliai esą peržiūrėti kas 3 metai, todėl ir šis pilietybės vadovėlis, paruostas 1949 m., turės būti peržiūrėtas, kai kiek kitaip formuluojant ar truputį pakeičiant. Pvz. vietoj žodžio "demokratija" vartojama "respublika", kai kuriais atvejais kalbant apie JAV.



Elena Kupsas (LUBERSKYTE)

Mirė 1952 m. kovo 30 dieną, 6:40 val. vakare, sulaukusi senatvės. Gimusi Lietuvoje, Amerikoje išgyveno 57 m. Paliko nuliūdę: 2 dukterys, Elena Kupsas, Rožė Schumaker, žentas Vladas, sūnūs Aleksandras ir marti Grace. Priklausė Royal Neighbors of America 7308 kuopai. Kūnas pašarvotas Jurgio F. Rudmino koplyčioje, 3319 So. Litanica Ave.

Ketvirtadienį, balandžio 3 d., 8:00 val. ryto bus lydima iš koplyčios į šv. Jurgio parapijos kapines, o po gedulingo pamaldų bus laidojama šv. Kazimiero kapinėse.

Visi a. a. Elenos Kupsas giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka: Žmona, Posūnis, Marti, Po dukros, Zentai, Anūakai, Brolis ir Giminės. Laid. Direkt. A. M. Phillips, Tel. YArds 7-3401.

IŠ CHICAGOS IR APYLINKIŲ

Negrai statė "Faustą"

Kovo 29 d. Chicago Civic Opera House krašto negrų operos kompanija pastatė Gounod operą "Faustą", tos kompanijos 10 metų sukakties proga. Turint galvoj mėgėjiškas pajėgas, pastatymas laikytinas nusisekusių. Dalis artistų buvo baltųjų. Faustą dainavo latvis, buvęs tremtinys Valdemars Saina, prieš kurį laiką dainavęs kartą ir "Naujienų" parengime.

Publikos ne per daugiausia tebuvo — nuo 1/3 iki 1/2 salės. (Negrų Chicagoje priskaičiuojama bene apie 700,000). Jų tarpe nedidelė dalis buvo ir baltųjų.

Ar mažės bendro vartojimo prekių?

Naujai paskirtas štrinis kainų tvarkytojas, Chicago advokatų draugijos narys Hy Raskin, pareiškė, jog kasdieninio vartojimo prekių tam tikras sumažėjimas nesąs vien kainų kontrolės vaisius, nors kainų varžymas iš dalies prie to prisidės.

Ar tų prekių mažesniai ateiityje, priklausys nuo gynybinių gaminių poreikavimo ir nuo civilinių prekių gamybos dydžio.

Raskin žinioje yra kainų priežiūra Illinoisaus, Indianos ir Wisconsin valstybėse.

PRANESIMAI SUSIRINKIMŲ IR PARENGIMŲ

SLA 36 kuopos mėnesinis susirinkimas įvyks trečiadienį, balandžio 2 d., Chicago Lietuvos Auditorijoje, 3133 So. Halsted St., 7:30 val. vak. Visi nariai ir narės kviečiami dalyvauti. Bus balsavimas dėl Pildomosios Tarybos ir rinkimas delegatų į seimą, kuris bus Cleveland, Ohio. —A. Kaulakis, fin. sekr.

Erzvilko Klubu mėnesinis susirinkimas įvyks balandžio 2 dieną P. Vengeliausko svetainėje, 4500 So. Talman Ave. Pradžioje 8:00 val. vak. kviečiami atsilankyti visi nariai, nes yra daug svarbių aptarimų klubo gerovei. Nepamirškite užsimokėti savo duokles. —Nūt. rašt. W. P.

Lietuvių Brighton Park Moterų Klubu mėnesinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, balandžio 3 d., 7:30 val. vakare, J. Burokų namuose, 4255 So. Rockwell St. Narės prašomos dalyvauti. —Rašt. N. Wilcep.

SLA 134 moterų kuopos susirinkimas bus ketvirtadienį, balandžio 3 d., 7:30 val. vakare, Hollywood Annex svetainėje, 2421 W. 43-čia gatvė. Visos narės prašomos atvykti, nes yra svarbių reikalų ir idomų pranešimų. Taip pat prašomos užsimokėti mokesčius ir atsiskaityti už buvusio buco bilietus. —K. Katkevičienė.

Morning Star Klubu mėnesinis susirinkimas įvyks ketvirtadienį, balandžio 3 d., 8 val. vak., 3600 West North Ave., Chicago, Ill. Nariai prašomi gausiai dalyvauti, nes turime neužbaigtų svarbių reikalų. —Sekr. A. Walskis.

NAUJENAS skaito beveik visi lietuviai, todėl toks gausus žmonių skaičius ir atsiliepią į skelbimus.

a. a.
ANTANAS TAMOŠIUNAS
729 West 17 Pl.

Mirė 1952 m. kovo 30 dieną 10:00 val. vakare, sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, Utenos apskr., Taluų parap. Gudiškių kaime. Amerikoje išgyveno 39 metus. Paliko nuliūdę: žmona Kazlauskas, marti Ona; 3 podukros: Marijona Silitavė, žentas Antanas; Joan Elrich, žentas Izidor, Albina Jankas ir žentas Jonas; 8 anūakai; brolis Jonas ir šeima iš Grand Rapids, Mich. ir kiti giminės, draugai ir pažįstami. Priklausė Garfield Park'o Pašalpos Klubui.

Kūnas pašarvotas A. M. Phillips, kopl., 3307 Litanica Ave. Ketvirtadienį, balandžio 3 d., 10:00 val. ryto bus lydima iš koplyčios į Lietuvos Tautines kapines.

Visi a. a. Antano Tamošiu-nas giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidotuviuose ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsisveikinimą. Nuliūdę lieka: Žmona, Posūnis, Marti, Po dukros, Zentai, Anūakai, Brolis ir Giminės. Laid. Direkt. A. M. Phillips, Tel. YArds 7-3401.

GELININKAS (PUTRAMENTAS) Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausias Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainikų paveikslais išrinkto ROY R. PETRO (Putramentas) 5519 So. Harlem Avenue P.O. Box 7-8928.

LOVEKIS Stunčiam Gėlės Telegramu ir Vises Pasaulio Dalis KVIETKININKAS Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams. 8316 SO. HALSTED ST. Tel. YArds 7-7365

GUŽAUSKU BEVERLY HILLS GELINČIA Gražiausias gėlės dėl vestuvių, bankietų, laidotuviams ir dėl kitų visokių papuošimų. 6901 SO. WENTWORTH AVE. Telef.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

URBA Gėlės Mylintiems. Vestuvėms, Bankietams, Laidotuviams, Papuošimams. GELININKAS 4180 Archer Avenue Phone: LA 3-5806 - arba 3-5876

LIŪDĖSIO VALANDŲ SAUKITE MAŽEIKA & EVANS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI 6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities. Tiems, kurie gyvena kitose miesto dalyse rasime koplyčią arčiau jūsų namų

A. PETKUS LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS 6812 So. Western Avenue TELEFONAS GROVEHILL 6-9142 1410 South 50th Avenue TELEFONAS TOWNHALL 3-2109 CICERO, ILLINOIS KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA AMBULANCE DIENĄ IR NAKTĮ 4605-07 SO. HERMITAGE AVE. Tel. YArds 7-1741 ir Bishop 7-9481 4330-34 SO. CALIFORNIA AVE. Telefonas Bishop 7-9719 MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS Mūsų radijo programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI Chicagos Lietuvių Direktorių Asociacijos AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ IR NAKTĮ TURIME KOPLYČIAS VISOSE MIESTO DALYSE

P. J. RIDIKAS 8354 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS 1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

STEPONAS C. LACHAWICZ TEL. VIRGINIA 7-6672 and 6673 2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS 10821 S. MICHIGAN AVĖ. Phone PULLman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS 8307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-3401

PETRAS P. GURSKIS 659 WEST 18th STREET Phone SEeley 8-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE 1446 S. 50th AVE., CICERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

J. LIULEVIČIUS 4848 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAfayette 3-8572

GEORGE F. RUDMIN 3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

GARSINKITĖS "NAUJIE-NOSE"

ĮVAIRIOS ŽINIOS

Lietuvos Vytis Dachau kopylyčioje

Pagarsėjusiam Dachau kacetė nužudytųjų kalinių garbės kapinėse Bavarijos vyriausybės pastatė paminklinę kopyčią. Jos sienos bus papuoštos 32 tautų, kurių kaliniai kacetė žuvo, valstybės ženklais. Valstybių tarpe yra ir Lietuva. Lietuvos Vytis kalės šalia kitų valstybių ženklų, o apačioje bus lietuviškai parašas "LIETUVA".

PLB Vokietijos krašto valdyba Bavarijos įstaigoms davė autentišką Lietuvos Vytį ir pareiškė padėką už tokį prasmingą žuvusiųjų pagerbimą.

Stovyklų lankymas Vokietijoje

PLB Vokietijos krašto valdybos švietimo inspektorius p. A. Venclauskas kovo mėn. 4-8 dd. aplankė lietuvių bendruomenės Wehne, Luebecke, Neustadte, Spakenberge ir Hamburge, kartu inspektuodamas ir mokyklas.

Visose stovyklose krašto valdybos atstovas padarė susirinkusiems tautiečiams pranešimus ir atsakė į paklausimus. Neustadte ir Luebecke atgaivintos vargo mokyklos, kurios buvo nustojusios mokytojų ir laiki-

nai neveikė. Naujais mokytojais pakviesti: Neustadte p. E. Žilius o Luebecke p. A. Mamaitienė.

Didesnėse stovyklose pastebima gyva bendruomeninė veikla ir domėjimasis lietuvių reikalais. Blogiau yra mažose lietuvių grupėse Luebecke ir Hamburgėje, kur lietuviai gyvena įsiterpę į naujai apgyvendintus vokiečius. Be to, tokiose mažose grupėse labiau vyruoja paliegėliai, seni žmonės bei moterės, palikę be sumanesniųjų tautiečių vadovybės.

Iškilmės Wehne lietuvių kolonijoje

Wehne lietuvių bendruomenė kovo mėn. pabaigoje rengia "Lietuvių kolonijos" vardo tai bendruomenei suteikimo proga iškilmingą pobūdį, kuriame dalyvaus Regierungs prezidentas, PLB Vokietijos krašto valdybos atstovai ir visa eilė aukštų Oldenburgo srities vokiečių valdininkų bei švietimo institucijų ir organizacijų atstovai. Kolonija turės valdišką antspaudą su Lietuvos Vytimi.

Pavasarinis "Naujienu" vakaras

Šių metų balandžio 20 diena Sokolų svetainėje įvyks pavasarinis NAUJIENU vakaras.

ADVOKATAS GUGIS



KAZYS P. GUGIS

Pranešimai iš svarbesnių Amerikos lietuvių kolonijų sako, kad dauguma SLA narių renka advokatą Kazį Gugį, dabartinį SLA išdininą, toms pačioms pareigoms. Seni SLA nariai žino, kad adv. Gugis yra geras, darbštus ir sąžiningas pareigūnas.

—James Dunn, naujasis JAV ambasadorius Prancūzijoje, įteikė Sovietų Sąjungai protestą dėl prezidentui Auriol savo paskyrimo raštus. Dunn iki šiol buvo įgaliotas ministeris Romoj.

—Indijos vyriausybė pareiškė Sovietų Sąjungai protestą dėl jos pranešimo per Maskvos skyrimo raštus. Dunn iki šiol buvo įgaliotas ministeris Romoj.

Baltų tragedija lenkų poeto akimis

(Atkelta iš 1-mo psl.)

tais pačiais žodžiais ir tomis pačiomis sąvokomis, bet faktiškai pirmieji su savo idealizmu ir naivumu yra tikri vaikai prieš anuosius. Autoriaus tikslas buvo kaip tik prabilti pirmoje eilėje į vakaruose suklaidintus žmones, kurie garbindami sovietų kriminalą, tariasi garbina nuo amžių žmonijos siekiamą teisingumą. Milosz'as sakosi tikslas, kai jo mėgiamas lotynų Amerioks poetas Pablo Neruda rašo apie išnaudojamos savos tautos dailes skurdą ir vargą, nes jis apie tai gerai žino, bet jis negalys tikėti, kai Pablo Neruda imasi rašyti apie Sovietų Sąjungą, kurios jis nepažįsta.

Idomūs tap pat poeto samprotavimai apie kūrėją, apie menininko ištikimybę pačiam sau ir individo laisvę. Visos tos sąvokos rytų Europoje nustojo sav tiesioginės prasmės.

Cz. Milosz'as, kuris vaikystę praleido lietuviškai kalbančių žmonių aplinkoje (gimęs Kedainių apylinkėje), ir dabar domisi kultūriniu lietuvių gyvenimu. Mėgiamiausi jo lietuvių poetai yra K. Donelaitis ir K. Boruta, kuriuos jisai visai neblogu akcentu padeklamavo ir rašančiam šias eilutes. Prieš keletą metų kai kuriuos K. Borutos eilėraščius jis yra vertęs į lenkų kalbą. Jo svajonė yra ateityje įsteigti Rytų Europos Kultūros Institutą, kuriame galėtų reikštis tremtyje atsiturę Rytų Europos menininkai ir intelektualai.

Propagandinis bolševikų melas

Netikėtai pateko į rankas bolševikų Lietuvoje, Vilniuje, leidžiamas iliustruotas žurnalas "Tėvynėje". Žurnalas skirtas ne Lietuvoje gyvenantiems lietuviams parodyti, kaip "laimingai" gyvena žmonės tėvynėje, ypač kaip patenkinti grįžę iš vakarų DP. Nežinantiesiems bolševikinio melo gali iš tikrųjų sudaryti įspūdį, kad ten yra laisvas gyvenimas, žmonės patenkinti, šypso.

Išsiūrėjus į nuotraukas, jau iš karto krenta į akis rūbai. Moterys apsiręngusios daugiausia namų darbo medžiagos suknelėmis, gi "grįžę" DP, apsiręngę tremtinių stovyklose gautais mažaverčiais tais pačiais drabužiais.

Dar ryškiau paaiškėja melas, kada nuotraukose randi savo pažįstamus ir žinai tas aplinkybes, kaip jie "atsirado" Lietuvoje.

Ziūriu nuotrauką ir apačioje užrašas: "Margarita Vimerytė grįžo iš Eisanacho (Vokietija) prieš keturius metus. Tik atvykusi į Tėvynę, ji pradėjo dirbti LTSR Mokslių Akademijos Lietuvos Istorijos Institute mokslinė bendradarbe."

Kas pažįsta mokytoją Vimerytę, gerai žino, kad ji niekur nevažiavo ir liko Lietuvoje. Pagaliau ir užrašas "grįžo iš Eisanacho". Kas pasižiūrės į žemėlapi, matys, kad Eisanachas yra Sovietų okupacinėje Zonoje ir, matyti, Vimerytė kurio nors tikslu ten buvo nuvažiavusi ir vėl grįžo, tad propagandai padaryta, kad tarsi ji būtų grįžusi iš vakarinųjų zonų.

Arba toliau antrą nuotrauką. Parašas: "Advokatas Petras Kiškis atvyko iš Vokietijos ir sostinė 1945 metais. Šiuo metu jis dirba pedagoginį darbą Vilniaus Valstybiniame Universitete ir verčiasi laisva praktika." Tikrumoje adv. Petras Kiškis buvo vokiečių suimtas ir laikomas Stuthof koncentracijos lageryje drauge su visa eile lietuvių, dabar pasiekusiais JAV. Kada bolševikai artėjo Rytprūsiose prie Stuthof konc. stovyklos, P. Kiškis, na-

CLASSIFIED ADS.

HELP WANTED—MALE Darbininkų Reikia

ILLINOIS BELL TELEPHONE CO.

"a good place to work"

s i ū l o

- ★ Reguliary algų pakėlimą (net neprašant)
- ★ Pastovius darbus
- ★ 40 valandų darbo savaitę
- ★ Geras darbo sąlygas
- ★ Dykai pensijos planą

VYRAMS nuo 26 iki 37 metų amžiaus.

JANITORS

Reikės truputį dirbti naktimis. Turi turėti nors pirmus pilietybės popierius.

KREIPTIS EMPLOYMENT OFFICE VYRAM 208 W. Washington St. 1-mas aukštas

REIKALINGAS kepėjas, duodamas labai geras atlyginimas. Skubiai kreiptis į 3339 S. Lituania Ave.

HELP WANTED—FEMALE Reikia Darbininkų

PATYRUSIOS merginos dirbti grosernėj kaip clerk ir checker. 3357 West 63rd St.

GRADUATE NURSE for night duty in well-baby nursery

Small institution. Pleasant work for middle aged woman. Live in if desired. TAYLOR 9-1446.

GIRL OR WOMAN For typing and general office work. No age limit. Pleasant office near 22nd and Michigan. Full or part time. Will arrange hours to suit between 8:30 and 4:30. Victory 2-8030.

GENERAL housework. Experienced. Plain cooking. Personal laundry. 1 story new house. 2 children. Stay. Top salary. Highland Park 2-5809.

T Y P I S T For writing orders and billing. Must be capable.

Pleasant working conditions. 5 day week. Employee benefits. PRATT and LAMBERT 320 W. 26th St. Victory 2-1800

FOR RENT—IN GENERAL Bendrai—Rendai

ISNUOMOJAMAS vienas kambarys vyru. Su valgiu ar be valgiu. 3435 W. 62nd PLACE.

BEVAIKĖ šeima ieško 4 kambarių neapstatyto buto 18-tos kolonijoje. ARmitage 6-0300, klausiti Matt, nuo 9 iki 4 valandos.

RIMTAI vedusial porai išnuomojamas vienas kambarys su virtuvės privilegijomis. Taip pat yra ir kiti patogumai. 4544 S. California Ave.

ISNUOMOJAMI trys kambariai su baldais ar be. 5758 So. Trumbull Avenue.

PERSONAL—ASMENINIAI

PAIEŠKAU savo sūnaus Antano Turkats. Seniau gyveno Chicagoje. Yra tarnavęs JAV oro laivyne. Prasmą atsiliepti arba žinantieji apie jį malonėte užrašyti. Busime dėkingi. M. ir A. TURKAI, Box 135, Weston, Ont., Canada.

IEŠKAU EDVARDO POLMANO, turėjusio išvykti iš Vokietijos š. m. sausio 14 d. Žinantieji apie E. Polmano dabartinę gyvenamą vietą, prašomi pranešti: A. Pranskivich, 1104 Gent St., Johnston City, Ill.

BUILDING MATERIAL Statybai medžiaga.

GREITAM PARDAVIMUI Vartotos Wallboard, Slate, kietmedis ir minkšto medžio grindyns, planks ir visoks medis. Nauji kedro stulpai — Tikras pirkiny! Vartotos ofiso deskos ir file cabinets.

SOUTHWESTERN LUMBER CO. 7437 So. Western Ave. GROvehill 6-5656

cių išskankintas, buvo silpnas liginis, gulėjo mirties patale ir negalėjo nuo "išvaduočių" pagėgti, kaip pabėgo kiti kaliniai. Radę jį liginėje, bolševikai parvežė į Lietuvą ir, jam patsveikus, nufotografavo ir skelbia, kad jis "grįžo" ir "laimingas" dirba universitete ir verčiasi laisva praktika.

Pamačius tokį melą iš žinomų asmenų nuotraukų, ką galima manyti apie kitas nuotraukas ir straipsnius? Visur aiškus akių dūmimas ir melas. —J. T.

REAL ESTATE FOR SALE Namai, Zeme —Pardavimui

PUIKUS PIRKINYS 6 kambarių mūrinis bungalow, trys miegamieji, viena maudynė. Kaina \$14,000. Tuojau galima užimti. 8147 So. Princeton Ave. F. H. LANG & SON, Realtors 942 East 80th Street RAdcliffe 3-3978.

TUOJ galima užimti 614 West 61 Place 5 kambarių mūrinį namą. 2 karų garažas. Furnas alyva šildomas. Automatiškas vandens šildytuvus su tanku. Lotas 33x125. Kaina \$13,000. Apžiūrėjimui reikia susitarti. Pasaukite J. J. Gierash, 1620 W. 48th St. Tel. YArds 7-5367

NAUJI namai po 4 kambarius, pietu-vakaru pusėje, 5755 So. Sayre St. Portsmouth 7-1858.

BUSINESS CHANCES Biznio Progos

DIDELE TAVERNA, 72 pėdų baras. Likerio krautuvė. Pilnai įrengtas restoranas, virtuvė, 4 kambarių apartamentas, 5 hotelo kambariai viršų. Vieti valanda nuo vidurmiėsio. Kitty-corner nuo Fox Lake stoties. \$40,000.00. RUSSELL'S MUSICAL TAP Fox Lake 7-8981

DELICATESSEN ir saldainių krautuvė. Artai transporto kampo. Geras biznis. Gyvenimui kambariai. Garu šildomas. 146 W. 69th St.

MURINIS namas, krautuvė ir gyvenamieji kambariai; įrengta dėl užkandžių vietos, delikatesams arba grosernei. Yra 2 blokai nuo ežero, rezortų mieste, 59 mylios nuo Chicago. Labai prieinamai. Sautike: Juniper 8-8910.

PARDUODAMA taverna, 1252 W. Madison St. Geras biznis, išdirbtas per daugelį metų. Parduodu dėl senatvės.

TAVERNA-RESTORANAS pardavimui. Geras susisiekimas—Kedzie ir Archer. Turi būti parduota dėl savininko ligos. 4349 S. Kedzie Ave. Telefonas LAfayette 3-9889.

PARDUODAMA taverna, gyvenimui kambariai iš kiemo. Priversti parduoti dėl ligos. Matykite šeštadieniais. John Barauskas, 3210 So. Halsted Street.

HELP WANTED—MALE-FEMALE Reikia Darbininkų ir Darbininkių

REIKALINGA viduramžė protestoniška pora ūkyje. Vyras dirbti ūkio darbą, žmona gaminti valgi 10 moterims. Dėl platesnių žinių šaukite Victory 2-1939 prieš 9 rytą arba po 5 val. po pietų.

AUTOMOBILES - TRUCKS Autai ir Sunkvežimiai

A & C

MOTOR SALES

816-20 W. 35th Street

Visuomet geras pasirinkimas

VARTOTŲ KARŲ

1936 iki 1951 metų \$25.00 ir aukščiau

MES PERKAME GERUS VARTOTUS KARUS

Bridgeporto draugiškiausi dyleriai.

PARDUODAMA 1938 De Soto automobilis. Pigai. 6157 S. Washtenaw Ave., tel. REpublic 7-8419.

MISCELLANEOUS Įvairūs Dalykai

MALIAVOJAME, POPIERIUOJAME Geras darbas, pigi kaina. Telefonuokite Stanley, Crawford 7-0797 arba Livingston 8-4650.

VAZIUOJAME I FLORIDĄ APLANKYKITE MIDWAY CABINS

R. 2, ant 92 kelio, Box 727 TAMPA 5, FLORIDA Phone 343799 Props. Wm. and Ann Popell.

JONAS CONRAD TUCK POINTING BIZNYJE

Atnaujina pasenusį namą, pripildo lietaus išplautus plytų tarpus. Taiso kaminius ir apie langų rėmus. Daugelio metų patyrimas darbe. Reikalingi esant, kreipkitės į lietuvių: J. CONRAD, 6242 S. Artesian Ave. GROvehill 6-4177.

TELEVIZIJOS IR RADIO Taisymas - Pardavimas

Tel.: DANube 6-6887

DAINA TELEVISION CO. 3120 So. Halsted St.

Mes taisome visokias SIUVAMAS MAŠINAS

Visas darbas garantuotas. Mes taip pat išnuomojame mašinas. Duokite mums perdirbti koją minamas mašinas ir elektrines. Nemokamas apskaičiavimas. Turime puikų pasirinkimą vartotų SINGER mašinų.

SINGER SEWING MACHINE COMPANY 4222½ Archer Avenue Tel.: CLiffside 4-6847

WESTERN AUTO EXCHANGE

Autorizuotas dyleris, kurį kiekvienas, kuris žada pirkti automobilį, turėtų žinoti.

Mes turime virš 100 įvairiausių patikrintų ir garantuotų automobilių.

Tremtynys lietuvis pardavėjas suteiks Jums sąžiningiausią ir mandagiausią patarnavimą.

ATSARGA GEDOS NEDARO. Prieš perkant automobilį, nepamirškite užėiti ar telefonuokite

MR. A. SLUTAS

WESTERN AUTO EXCHANGE

REpublic 7-6400 6400 So. Western Ave.

ALBERT'S FURNITURE

krautuvėje didžiausias pasirinkimas lovų, stalų, kėdžių, lempų, pečių, šaldytuvų, televizijos ir radijo priimtuvų, elektros ir kitokių reikmenų.

Pirma negu nusipresite pirkti, užkelkite ir palyginkite mūsų kainas su kitų kainomis. Įsitikinsite, kad pas mus pigiau.

Klauskite lietuvi menadžerį STANLEY RIMKUS. Jis mielai Jums parodys prekes ir išaiškins pirkimo sąlygas.



MATOMŲ BALDŲ KAINA \$49.00

ALBERT'S FURNITURE HOUSE, INC.

2318 Roosevelt Road, (netoli Western)

Atdara: pirm. ir ketvirta. iki 9, sekmd. nuo 11 ryto iki 5 po pietų, o kitomis dienomis nuo 9 ryto iki 6 val. vakaro.

A Sensational New Tire by U.S. ROYAL

Features and Performance never before available at such a Price!



Only \$15.95 PLUS TAX 6.00 x 16 EASY CREDIT TERMS TO SUIT YOUR CONVENIENCE

FLEXIBLE TREAD that STOPS! Exclusive Centipede tread bites the road surface—insures superior safety—sure stop!

FOR THE FIRST TIME AT THESE PRICES!

★ Stopping Power—Skid Resistance —Tire Mileage and Economy —Beyond all previous standards!

NOW AVAILABLE AT YOUR U. S. ROYAL DEALER

TERMAN

TIRE AND SUPPLY COMPANY

4336 West Addison SPring 7-7100

8—NAUJIENOS, CHICAGO 8, ILL. —TREČIAD., BALANDŽIO 2, 1952

Jeį esate ragavę šiandieninės SCHENLEY ...tai žinote, kad ji yra skaniausia per amžius degtinė!



BLENDED WHISKEY 86 PROOF. 65% GRAIN NEUTRAL SPIRITS. SCHENLEY DISTRIBUTORS, INC., NEW YORK, NEW YORK

PASIRĖDYKITE VELYKOMS

VYRAMS Puikios Eilutės — Apsiaustai \$37.50 ir aukš. \$27.50 ir aukš.

MOTERŲ EILUTĖS ir PALTAI Cash Kainos Lengvu Kreditu Pirkite Dabar — Mokėkite po Velykų

VYRŲ SKRYBELES NUO — \$2.15 ir aukščiau

- Užkeikt — Pamatykit Viską
- Naujos Pavasario Spalvos
- Taip Vyrų, Taip Moterų Drabužių

VISKAS SPECIALIOMIS ISPARDAVIMO KAINOMIS

Taip pat Pamatykit Mūsų Deimantus — Laikrodėlius — Jewelry — Radijus — Televizijas — Prosus — Dovanas Pavasario Nuotakoms.

HILLMAN CO., Inc.

4634 So. Ashland Ave. Chicago 9, Ill.